29 қараша ноября
МӘСЛИХАТТАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ САЙЛАУЫ
ВЫБОРЫ ДЕПУТАТОВ МАСЛИХАТОВ

3447 ДЕПУТАТ САЙЛАНАДЫ

Мәслихаттар халық тарапынан жалпыға бірдей, тең және тікелей сайлау құқығы негізінде жасырын дауыс беру арқылы 5 жыл мерзімге сайланады.

228 мәслихатта 3447 депутатты сайлау жоспарланған: 668 мандат – 20 облыстық мәслихатта, 626 мандат – 38 қалалық, 2153 мандат – 170 аудандық. Орталық сайлау комиссиясының мәліметінше, кандидаттарды ұсыну және өзін-өзі ұсыну кезеңі 14 қазанда басталды, ол 27 қазан күні сағат 18:00-ге дейін жалғасады. Партиялық тізімдер мен кандидаттарды тіркеу 1 қарашада сағат 18:00-ге дейін аяқталады. Сайлау алдындағы үгіт 1 қараша күні сағат 18:00-де басталып, 28 қараша күні сағат 00:00-де аяқталады. 28 қараша – тыныштық күні. 29 қараша – сайлау күні.

№122
(5020)
Бейсенбі
15 қазан
2026 жыл

ASTANA AQSHAMY

ELORDA AQPARAT

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ

1990 ЖЫЛҒЫ 13 ҚАЗАННАН БАСТАП ШЫҒАДЫ

ТУРИЗМНІҢ ӘЛЕУЕТІ ЗОР

Интернеттен алынды

4

Астанаға жылына шамамен 1,6 млн турист келеді. Соның ішінде 400 мыңы – шетелдіктер. Елорданың даму қарқынын өзге қалалармен салыстырсақ, осы көрсеткішті 4,6 млн адамға дейін көбейтуге мүмкіндік бар. Қала басшылығы арнайы бағдарлама жасап, туризмді негізінен үш бағытта өркендетуді жоспарлап отыр. Алдағы уақытта бас қалада 50 мыңнан аса көрерменге арналған стадион, цифрлық парк, жаңа көрме кешені, жаңа әуежай, этноорталық пен гастрономия көшесі ашылады.

Премьер-министр Олжас Бектенов қазақстандықтар үшін баспана сатып алуды қолжетімді ету мақсатында бастапқы жарнаны төмендету бойынша ұсыныстар әзірлеуді тапсырды.

Бұл іспен Қаржы нарығын реттеу агенттігі мен Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі айналысады. Үкімет басшысы 20,4 млн шаршы метр тұрғын үйді пайдалануға беруді қамтамасыз етуді тапсырды. Бұл ретте жаңа үйлер барлық қажетті инфрақұрылыммен және абаттандырумен қамтылуы тиіс. Әкімдіктерге жер учаскелерін алдын ала дайындауды және инженерлік желілерді тартуды жеделдету тапсырылды.

Биыл Президенттің «Таза Қазақстан» бастамасы аясындағы іс-шараларға 7 миллионнан астам азамат атсалысты. Бұл туралы Үкіметтің баспасөз қызметі хабарлады.

Елді мекендерде 7 миллионнан астам ағаш отырғызылған. 9 мыңнан астам заңсыз қоқыс үйіндісі жойылды. 3,8 миллион тоннаға жуық қоқыс жиналды. TazaQazBot арқылы тазалық пен абаттандыру мәселесіне қатысты 57 мыңнан астам өтініш түсті. Астана мен Алматыда және Жамбыл облысында жалпы құны 300 млрд теңгеден асатын қоқыс өңдеу кешендері салынып жатыр.

ГРАНТ БЕРІЛЕДІ

Астана қаласының Инвестициялар және кәсіпкерлікті дамыту басқармасы әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілеріне мемлекеттік грант беру бойынша ашық конкурс жариялады.

Конкурсқа әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілерінің тізіліміне енген кәсіпкерлер, сондай-ақ «Бір ауыл – бір өнім» бағдарламасының финалистері қатыса алады. Өтінімдер 2026 жылғы 15-20 қазан аралығында тек онлайн форматта kezekte.kz платформасы арқылы қабылданады. Конкурсқа қатысу үшін үміткерлер бекітілген нысан бойынша электрондық өтінім мен құжаттардың толық пакетін ұсынуы қажет. Жаңа бизнес-идеяларды іске асыруға 5 миллион теңге беріледі.

Қосымша ақпарат алу үшін мына телефон нөмірлеріне хабарласуға болады: +7 (7172) 556-903, +7 (7172) 556-919, +7 (7172) 556-921, +7 (7172) 556-910.

№122 (5020) 15/10/2026 Бейсенбі

ЫҚПАЛДАСТЫҚ КӨКЖИЕГІ КЕҢЕЙДІ

Басылымның өткен санында Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың шақыруымен Бельгиялықтар Королі Филипп және Патшайым Матильда Қазақстанға мемлекеттік сапармен келгенін жазған едік. Сапар аясындағы жүздесулер одан әрі жалғасты. Қазақстан-Бельгия іскерлік кеңесінің төртінші отырысында Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев биылғы 8 айдың қорытындысы бойынша екі ел арасындағы сауда-саттық шамамен 10 пайызға өскенін мәлімдеді.

Төлен ТІЛЕУБАЙ

Соңғы 20 жылда бельгиялық компаниялар экономикамызға 15 миллиард доллардан астам қаржы құйған. Қазақстаннан Бельгияға зығыр тұқымы, молибден кендері мен концентраттары, титан және одан жасалған бұйымдар, сондай-ақ бидай экспортталады. Бельгиядан елімізге дәрілік заттар, қазандықтарға арналған қосалқы жабдықтар, мұнай өнімдері, тракторлар мен ауыл шаруашылығы техникасы, сондай-ақ вакциналар және басқа да медициналық препараттар жеткізіледі.

ҰЛТТЫҚ МУЗЕЙГЕ БАРДЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Қазақстанға мемлекеттік сапармен келген Король Филипп және Патшайым Матильдамен бірге Ұлттық музейді аралады. Мәртебелі меймандар музей кешенінің сәулеттік ерекшеліктерін және Ұлы даланың мәдени-тарихи мұрасын паш ететін экспозициялар кеңістігін тамашалады. Әсіресе, бірегей археологиялық қазбалар, ежелгі зергерлік өнер үлгілері, соның ішінде Есік қорғанынан табылған «Алтын адам» мен Берел, Талды-2, Тақсай, Шілікті обаларынан шыққан алтын бұйымдар қойылған Алтын залына ерекше назар аударылды. Этнография залында қонақтар қазақ халқының салт-дәстүрімен, тұрмысымен, материалдық және рухани мәдениетімен танысты. Сондай-ақ бельгиялық суретші Джеймс Энсор шығармаларының көрмесі ұсынылды. Бельгиялықтар Королі мен Патшайымы Құрметті қонақтар кітабына естелік жазба қалдырды.

АТ БАПТАУ ДӘСТҮРІМЕН ТАНЫСТЫ

Бельгиялықтар Королі Филипп пен Патшайым Матильда сапар аясында халқымыздың бай мәдениетімен және рухани мұрасымен етене танысуға айрықша мән беруде. Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың резиденциясында құрметті қонақ болған корольдік отбасы шетел басшылары елімізге сыйға тартқан асыл тұқымды арғымақтарды да тамашалады. Король мен Патшайымға бапкерлер сәйгүліктердің шығу тегі, күтімі туралы әңгімелеп, қазақ халқының ұлттық ойындарынан шағын көрініс қойды.

ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ ӘЛЕУЕТІ ЗОР

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев пен Король Филипп Қазақстан-Бельгия іскерлік кеңесінің төртінші отырысына қатысты. Мемлекет басшысы Қазақстан-Бельгия іскерлік кеңесінің төртінші отырысында Король Филипп пен Патшайым Матильдаға ілтипат білдірді. Президент мәртебелі мейман-дардың осы іс-шараға қатысуы тату достық пен екіжақты серіктестікті жаңа әрі сапалы деңгейге шығаруға деген ортақ ұмтылысты көрсететінін атап өтті. Қасым-Жомарт Тоқаев Бельгия Қазақстан экономикасындағы 10 ірі инвестордың қатарына кіретінін айтты. Соңғы 20 жылда бельгиялық компаниялар экономикамызға 15 миллиард доллардан астам қаржы құйған.

«Елімізде агроөнеркәсіп кешені, денсаулық сақтау, фармацевтика, озық технологиялар мен энергетика салаларында 100-ден астам бельгиялық және бірлескен кәсіпорын табысты жұмыс істейді. Олардың қатарында Jan De Nul, Sarens және Ahlers сияқты жетекші бельгиялық компаниялар бар. Екіжақты сауда көлемінің өсіп келе жатқаны қуантады. Биылғы 8 айдың қорытындысы бойынша екі ел арасындағы сауда-саттық шамамен 10 пайызға өсті. Сонымен қатар сауда үдерістерін жеңілдету және тауар айналымы өсімін арттыру үшін әлі де көп жұмыс атқаруымыз қажет. Сонда ғана халықтарымыздың қалауына қол жеткізетінімізге сенімдімін. Қазақстан Бельгияның Орталық Азия аймағындағы ірі сауда серіктесі саналады» деді Мемлекет басшысы.

Мемлекет басшысы жасанды интеллект пен технологиялық индустрияны дамыту өзара серіктестіктің негізгі басымдығы екенін айтты.

«Жасанды интеллект пен цифрлық технология мүмкіндігін пайдалана отырып, AlemAi, Alatau City секілді ірі бастамаларды жедел іске асырамыз. Өнеркәсіптің озық салалары аталған орталықтарда қалыптасады. Бельгияның жартылай өткізгіштерді зерттеу саласында позициясы мықты. Осы артықшылықты ескеріп, бірлескен жобаларды іске асыруға және серіктестікті дамытуға болады» деді Президент.

Президент жасыл энергетикаға көшу және цифрлық экономиканы дамыту аса маңызды минералдар саласындағы өндірістік кооперация мүмкіндіктеріне жол ашатынына тоқталды. Қасым-Жомарт Тоқаев Король Филипптің мемлекеттік сапары аясында аса маңызды минералдар бойынша Қазақстан-Бельгия дөңгелек үстелі ұйымдастырылғанын атап өтті.

«Еліміз Еуропа өнеркәсібі үшін ауадай қажет 34 шикізат түрінің 21-ін өндіреді. Сонымен қатар Бельгияға титан мен молибден өнімдерін тасымалдайды. Біздің ресурс әлеуетіміз бен Бельгияның инвестициясын, технологиясы мен білім-білігін ұштастыра отырып, осы өте маңызды салада стратегиялық серіктестік құра аламыз. Бұл жолғы іс-шараның нәтижесі нақты инвестиция және технология жобаларына ұласады деп үміттенемін. Мақсатымыз – отандық өңдеу өнеркәсібін өркендетіп, қосылған құны жоғары тауар шығару. John Cockerill және Qarmet компаниялары мырышталған болат пен қорғаныш жабындарын өндіру бойынша серіктестікті жолға қоймақ. Бельгиялық әріптестердің геологиялық барлау, шикізат және металл өңдеу жобаларына қатысуын құптаймыз» деді Президент.

Бұдан кейін Мемлекет басшысы инвестициялық климатты жақсарту, заңнаманы жетілдіру, адал бәсекені қорғау және инвесторлармен тікелей диалог өрбіту бойынша қабылданып жатқан жүйелі шараларға тоқталды.

«Халықаралық зерттеу және рейтинг агенттіктерінің бағалауына сәйкес, жуықта Қазақстан әлемнің ең ықпалды елдерінің арасында 34-орынға тұрақтады. Макроэкономика көрсеткіштеріне зер салсақ, еліміз көптеген салада, атап айтқанда, әлеуметтік қорғау, инновациялық саясат, цифрландыру, ЖИ-ді дамыту, сыртқы саясат, ғылым және білім, заң үстемдігі қағидатын орнықтыру, қоршаған ортаны аялау, экологиялық мәдениетті ілгерілету, волонтерлік қозғалысты қолдау, ең маңыздысы, адамның құқығы мен бостандығын қорғауда елеулі прогреске қол жеткізді. Бұл қағидаттардың барлығы Конституцияда бекітілген. Азаматтар, Президент ретінде мен де оны мүлтіксіз сақтауымыз қажет. Біздің ұранымыз – «Бірлігіміз – әралуандықта!». Аталған қағидатқа сүйене отырып, елдегі тұрақтылық пен бейбітшілікті сақтауға бар күшімізді саламыз. Осылайша, барлық шетелдік, соның ішінде Бельгия компанияларына қолайлы әрі ашық іскерлік климат қалыптастырдық» деді Президент.

Король Филипп Брюссельде және Астанада Еуропа мен Орталық Азия арасындағы байланыстарды нығайтуға қажетті алғышарттардың барлығы бар екенін атап өтті.

«Еуропалық одақтың дәл ортасында орналасқан Бельгия Еуропа нарығына шығатын қақпа ретінде елеулі рөл атқарады. Сондай-ақ технология, инновация, таза энергетика, логистика және халықаралық сауда саласында айтарлықтай тәжірибеге ие. Ал Қазақстан еуразиялық кеңістіктің маңызды аумағы саналады. Географиялық тұрғыдан оңтайлы орналасуының және мол табиғи ресурстарының арқасында Қазақстан әлем экономикасында ерекше орны бар аймақтық сауда, инвестиция және жасыл экономиканы дамыту орталығына айналды. Мұның бәрі ынтымақтастықты одан әрі тереңдетуге шынайы негіз болады» деді ол.

Бельгиялықтар Королі екі елдің бизнес өкілдерін энергетика, аса маңызды минералдар, көлік-логистика, қаржы және туризм сияқты перспективті салаларда ықпалдастықты жандандыруға шақырды.

«Бельгия мен Қазақстанның арасы географиялық жағынан алшақ болғанымен, мақсат-мұраттарымыз, амал-әрекеттеріміз және табандылығымыз тұрғысынан өте жақын елдерміз» деді Король Филипп.

ALEM.AI ОРТАЛЫҒЫН АРАЛАДЫ

Президент Қасым-Жомарт Тоқаевқа, Бельгиялықтар Королі Филипп пен Патшайым Матильдаға музей экспозициясы, роботты техника аймағы және ЖИ-кинотеатр мүмкіндіктері таныстырылды. Құрметті қонақтарға Alem.ai орталығын дамытудың ұзақмерзімді стратегиясы, ATAP айтқанда, әлеуметтік қорғау, инновациялық саясат, цифрландыру, ЖИ-ді дамыту, сыртқы саясат, ғылым және білім, заң үстемдігі қағидатын орнықтыру, қоршаған ортаны аялау, экологиялық мәдениетті ілгерілету, волонтерлік қозғалысты қолдау, ең маңыздысы, адамның құқығы мен бостандығын қорғауда елеулі прогреске қол жеткізді. Бұл қағидаттардың барлығы Конституцияда бекітілген. Азаматтар, Президент ретінде мен де оны мүлтіксіз сақтауымыз қажет. Біздің ұранымыз – «Бірлігіміз – әралуандықта!». Аталған қағидатқа сүйене отырып, елдегі тұрақтылық пен бейбітшілікті сақтауға бар күшімізді саламыз. Осылайша, барлық шетелдік, соның ішінде Бельгия компанияларына қолайлы әрі ашық іскерлік климат қалыптастырдық» деді Президент.

Король Филипп Брюссельде және Астанада Еуропа мен Орталық Азия арасындағы байланыстарды нығайтуға қажетті алғышарттардың барлығы бар екенін атап өтті.

«Еуропалық одақтың дәл ортасында орналасқан Бельгия Еуропа нарығына шығатын қақпа ретінде елеулі рөл атқарады. Сондай-ақ технология, инновация, таза энергетика, логистика және халықаралық сауда саласында айтарлықтай тәжірибеге ие. Ал Қазақстан еуразиялық кеңістіктің маңызды аумағы саналады. Географиялық тұрғыдан оңтайлы орналасуының және мол табиғи ресурстарының арқасында Қазақстан әлем экономикасында ерекше орны бар аймақтық сауда, инвестиция және жасыл экономиканы дамыту орталығына айналды. Мұның бәрі ынтымақтастықты одан әрі тереңдетуге шынайы негіз болады» деді ол.

Бельгиялықтар Королі екі елдің бизнес өкілдерін энергетика, аса маңызды минералдар, көлік-логистика, қаржы және туризм сияқты перспективті салаларда ықпалдастықты жандандыруға шақырды.

«Бельгия мен Қазақстанның арасы географиялық жағынан алшақ болғанымен, мақсат-мұраттарымыз, амал-әрекеттеріміз және табандылығымыз тұрғысынан өте жақын елдерміз» деді Король Филипп.

ALEM.AI ОРТАЛЫҒЫН АРАЛАДЫ

Президент Қасым-Жомарт Тоқаевқа, Бельгиялықтар Королі Филипп пен Патшайым Матильдаға музей экспозициясы, роботты техника аймағы және ЖИ-кинотеатр мүмкіндіктері таныстырылды. Құрметті қонақтарға Alem.ai орталығын дамытудың ұзақмерзімді стратегиясы, тегиясы, TUMO Astana білім беру бағдарламасы, сондай-ақ Қазақстан-Бельгия бірлескен жасанды интеллект және математика зертханасының жұмысы туралы мәлімет берілді. Зертханада NeuroLearn (ЖИ, нейроғылым мен бейімдеп оқыту салаларындағы зерттеулер) және ParkScreen (Паркинсон ауруын алдын ала анықтайтын ЖИ скрининг әдістері) секілді бастамалар қолға алынған. Іс-шара барысында Гент университетінің атынан Қазақстанның талантты оқушылары мен студенттеріне телескоп табысталды. Телескопта Нобель сыйлығының физика саласы бойынша лауреаттары Франсуа Энглердің, Герард 't Хоофттың және Мишель Майордың, сондай-ақ бельгиялық астронавт Франк Де Винненің қолтаңбасы бар.

ЖОО СЕРІКТЕСТІГІ КЕҢЕЙЕДІ

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев, Король Филипп және Патшайым Матильда Ректорлар форумына қатысты. Alem.ai халықаралық орталығында Қазақстан мен Бельгия жоғары оқу орындары жетекшілері бас қосқан іс-шара өтті. «Білім беру мен ғылыми зерттеулерге жасанды интеллектінің әсері» тақырыбын арқау еткен жиын интерактивті пікірталас форматында ұйымдастырылды. Пікірталасқа қатысушылар жасанды интеллект технологиялары жоғары білім мен заманауи ғылым саласына қандай өзгеріс әкелетінін егжей-тегжейлі талқылады. Атап айтқанда, Қазақстанның Еуропа мен Азия арасындағы аймақтық хаб, сондай-ақ білім беру, зерттеулер және инновациялар бағытындағы ынтымақтастыққа арналған стратегиялық алаң ретіндегі рөлі қарастырылды. Академиялық, сондай-ақ білім беру ортасында жасанды интеллект пен оқу машинасын пайдалануға, оқу және оқыту үдерістеріндегі жаңа технологияның ықпалына баса назар аударылды. Форум аясында Қазақстан мен Бельгия жоғары оқу орындары серіктестігін кеңейту, бірлескен білім беру әрі зерттеу бастамаларын іске қосу, академиялық ұтқырлықты дамыту және жоғары мектептегі цифрлық трансформация салаларында тәжірибе алмасу мәселелері пысықталды. Іс-шара қорытындысы бойынша екі ел университеттері арасында бірқатар келісім мен меморандумға қол қойылды.

Кеше Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Бельгиялықтар Королі Филипп пен Патшайым Матильданы елорда әуежайынан шығарып салды. Корольдік отбасының мемлекеттік сапары Алматыда жалғасады.

ДӘСТҮРЛІ БАСПАСӨЗДІҢ МАҢЫЗЫ ЗОР

Астана қаласы әкімінің орынбасары Талғат Рахманберді мен қалалық Ішкі саясат басқармасының басшысы Бақытжан Жүнісбеков «Астана ақшамы» және «Вечерняя Астана» газеттерінің жарық көрген күніне орай «Elorda aqparat» ЖШС ұжымын құттықтады.

Арнайы келген қала әкімінің орынбасары «Elorda aqparat» медиакомпаниясының тыныс-тіршілігімен танысып, редакция қызметкерлерімен жүздесті. «Elorda aqparat» ЖШС директоры Олжас Сыдықбек медиакомпанияның жұмысы, негізгі бағыттары мен жүзеге асып жатқан жобалары туралы баяндады.

Кездесуде Талғат Абайұлы «Астана ақшамы» газетінің тарихына тоқталып, басылымның елорда шежіресіндегі орнына ерекше назар аударды.

– 1990 жылғы 13 қазанда басылым «Ақмола ақиқаты» деген атаумен жарық көрді. Ол кезде еліміз әлі тәуелсіздік алмаған еді. Содан бері газет Ақмола өңірінің айнасына, шежіресіне айналды. Еліміздің бас қаласының басынан өткерген тарихи кезеңдерін, Астананың қалыптасуы мен қарқынды дамуын қалт жібермей, жылдар жылнамасына айналдырып келеді. Бүгінде «Астана ақшамы» – ел тынысын жеткізетін ақпарат құралы ғана емес, ұлттық құндылықтарды дәріптеп, қоғамдық ойға қозғау салатын беделді басылым. Оқырман сенімін сақтап, қазақ журналистикасының дамуына қосып келе жатқан үлесіңіз үшін барша ұжымға алғыс білдіремін. Қаламдарыңыз қарымды, шығармашылық ізденістеріңіз жемісті болсын. Газеттің ғұмыры ұзақ, оқырманы көп болғай! – деді әкім орынбасары.

Сондай-ақ қала әкімінің орынбасары «Вечерняя Астана» газетінің де елорда тұрғындары арасында танымал екенін атап өтті. Оның айтуынша, цифрлық технологиялар қарқынды дамып жатқан кезеңде дәстүрлі баспасөздің де маңызы зор. Мемлекет бұқаралық ақпарат құралдарын қолдауды жалғастырады. Жиын аясында «Астана ақшамы», «Вечерняя Астана» газеттері мен Elordainfo.kz сайтының бас редакторларына алғыс хат табысталды. Кездесу кезінде медиакомпания қызметкерлері өз ұсыныстары мен тілектерін жеткізіп, жалақыны көтеру және баспана мәселелерін көтерді. Талғат Рахманберді аталған әлеуметтік мәселелерді шешуге қолдау көрсетілетінін айтып, ұжымның әр қызметкері үшін есігі ашық екенін айтты.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘСЛИХАТТАР ДЕПУТАТТАРЫН САЙЛАУ ТУРАЛЫ

2026 жылғы 29 қарашада Қазақстан Республикасы мәслихаттары депутаттарының кезектен тыс сайлауы өтеді.

Мәслихаттар – тиісті әкімшілік-аумақтық бөліністегі халықтың еркін білдіретін және оны іске асыруға қажетті шараларды белгілейтін, сондай-ақ олардың жүзеге асырылуын бақылайтын жергілікті өкілді органдар.

Мәслихаттар депутаттарының өкілет мерзімі – 5 жыл.

Мәслихат депутаттары жалпыға бірдей, тең тәуелсіз сайлау құқығы негізінде жасырын дауыс беру арқылы сайланады.

Қазақстан Республикасының 20 жасқа толған азаматы мәслихат депутаты бола алады.

– сот іс-әрекетке қабілетсіз деп таныған, сондай-ақ сот үкімі бойынша бас бостандығынан айыру орындарында отырған азаматтардың;

– сотталғаны заңмен белгіленген тәртіппен өтелмеген немесе алып тасталмаған адамның;

– сыбайлас жемқорлық қылмыс және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауда кінәсін сот заңда белгіленген тәртіппен таныған адамның **сайлануға құқығы жоқ.**

Астана, облыстар және республикалық маңызы бар қалалар мәслихаттарының депутаттары аралас сайлау жүйесі бойынша сайланады. Біртұтас аумақтық сайлау округінің аумағы бойынша пропорционалды өкілдік жүйесі бойынша депутаттардың жартысы, екінші жартысы бірмандатты аумақтық сайлау округтері бойынша сайланады.

Аудандар мен қалалар мәслихаттарының депутаттары бірмандатты аумақтық сайлау округтері бойынша сайланады.

Мәслихаттар депутаттығына:

– партиялық тізімдер бойынша сайланатын кандидаттарды ұсыну құқығы – саяси партияларға;

– бірмандаттық аумақтық сайлау округтер бойынша сайланатын кандидаттарды ұсыну құқығы – саяси партияларға, қоғамдық бірлестіктерге, сондай-ақ егер жарғыда тиісті өкілет көзделсе, олардың құрылымдық бөлімшелеріне (филиалдары мен өкілдіктеріне) және өзін-өзі ұсыну арқылы азаматтарға тиесілі.

Аумақтық сайлау округі бойынша бір саяси партиядан бір ғана тізімді тіркеуге жол беріледі, онда әйелдер мен жастардың саны жиынтығында, оған енгізілген адамдардың жалпы санының кемінде 30 пайызын құрауға тиіс.

Ешкім біреуден артық сайлау округінде кандидат болып ұсыныла алмайды.

Астана қаласының аумақтық сайлау комиссиясы

САЙЛАУҒА ДАЙЫНДЫҚ ПЫСЫҚТАЛДЫ

29 қараша МӘСЛИХАТТАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ САЙЛАУЫ

Астана қаласының аумақтық сайлау комиссиясының отырысында 2026 жылғы 29 қарашаға белгіленген ҚР мәслихаттары депутаттарының кезектен тыс сайлауына дайындық және өткізу мәселелері қаралды.

Орталық сайлау комиссиясы кезектен тыс сайлау күнін белгілеп, осы кезеңге арналған негізгі іс-шаралардың күнтізбелік жоспарын бекітті. Өз кезегінде Астана қаласының аумақтық сайлау комиссиясы да жұмыс жоспарын бекітті.

Комиссия төрағасы Бейсембай Жұмабековтің айтуынша, сайлау науқанын ұйымдастыруға қажетті нормативтік құжаттар әзірленіп, негізгі рәсімдік мәселелер бойынша тиісті шешімдер қабылданған. Енді комиссия сайлауды заң талаптарына сәйкес әрі ұйымдасқан түрде өткізуге кіріседі.

Отырыс барысында үш мәселе қаралды. Атап айтқанда, сайлау науқанына дайындық және оны өткізудің негізгі іс-шараларының күнтізбелік жоспары бекітіліп, елордадағы сайлау инфрақұрылымының жай-күйі талқыланды. Сондай-ақ округтік сайлау комиссияларының жұмыс кестесі бекітілді.

Бейсембай Жұмабековтің мәліметінше, аумақтық сайлау комиссиясы заңнамаға сәйкес саяси партиялардың партиялық тізімдері бойынша сайлау процесін ұйымдастыруға жауапты. Ал округтік сайлау комиссиялары бірмандатты сайлау округтері бойынша кандидаттармен жұмыс жүргізеді.

Астанада мәслихат депутаттарына арналған барлығы 34 мандат қарастырылған. Оның 17-сі саяси партиялардың партиялық тізімдері бойынша, қалған 17-сі бірмандатты сайлау округтері арқылы бөлінеді. Бұл сайлауға 7 саяси партия қатысады.

Президент Жарлығына сәйкес, бұған дейін Орталық сайлау комиссиясына мәслихаттар депутаттарының кезектен тыс сайлауын тағайындау, оған дайындық жүргізу және өткізу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру тапсырылған еді. Мәслихаттар жергілікті халықтың мүддесін білдіріп, өңірлердің дамуына қатысты мәселелерді қарастыруда басты рөл атқарады. Сондықтан сайлау үдерісінің заң талаптарына сай әрі жүйелі ұйымдастырылуы маңызды.

ЧАТ-БОТҚА ТҮСЕТІН ӨТІНІМ КӨП

Бас қалада тұрғындардың өтініштерін Telegram желісіндегі TazaQazBot чат-боты арқылы қабылдау және өңдеу жұмысы жүріп жатыр. 2026 жылдың басынан бері онлайн-платформаға 2164 өтінім түсіп, оның 1937-сі орындалды.

Тұрғындардың басым бөлігі аумақтарды абаттандыру, жарықтандыру, жолдарды жөндеу, көгалдандыру және қоқыс үйінділерін жою мәселелері бойынша өтініш жолдайды. Барлық өтінім белгіленген мерзімде қаралады. Бұл тұрғындарға қолайсыздық тудыратын жағдайларды барынша азайтуға мүмкіндік береді. Цифрлық сервистердің басты артықшылықтарының бірі – процестердің ашықтығы. Пайдаланушылар өтінімдерінің орындалу барысын әр кезеңде бақылап отыра алады. Жұмыс аяқталғаннан кейін оларға фотоесеп ұсынылып, орындалған жұмыстың сапасын бағалау мүмкіндігі беріледі. Өтініштердің барлығы аумақтарды тазалау мен қоқыс шығарудан бастап, жолдарды жөндеу, жарықтандыру, көгалдандыру және су айдындарын тазартуға дейінгі 24 санат бойынша бөлінеді. Бұл өтінімдерді тиісті қызметтер арасында тиімді бағыттауға мүмкіндік береді. TazaQazBot цифрлық сервистер тұрғындар мен мемлекет арасындағы байланысты жақсартуға, мәселелерге жедел ден қоюға, әкімдіктер жұмысының тиімділігін арттыруға және қала мен елдегі тәртіпті нығайтуда нақты нәтижелерге қол жеткізуге ықпал ететінін көрсетіп отыр.

ВАНДАЛИЗМГЕ ЖОЛ ЖОҚ!

Астана қаласының Байқоңыр ауданында «Заң мен тәртіп» қағидаты аясында «Вандализмге жол жоқ!» акциясы өтті. Оған қатысқан жастар мен еріктілер Абай даңғылындағы ғимарат қабырғасына салынған заңсыз граффитиді өшірді.

Акцияны Астана қаласы Байқоңыр ауданының ішкі саясат бөлімі, аудандық полиция басқармасы және «Әділет» партиясының «Жастар рухы» жастар қанаты бірлесіп ұйымдастырды.

– Мұндай жазулар қаланың көркін бұзып қана қоймай, кейде есірткіге қатысты заңсыз жарнамаларды да қамтиды. Сондықтан біз қатарластарымыздың қауіпсіздігі үшін осындай акцияларға қатысып, қаламыздың таза әрі қауіпсіз болғанын қалаймыз. Ал ғимараттарға рұқсатсыз жазу жазатын адамдарға айтарым: бір сәт ойланыңыздар. Бұл – біреудің мүлкі. Егер шығармашылықпен айналысқыңыз келсе, оны арнайы рұқсат етілген орындарда жүзеге асырыңыздар, – деді «Әділет» партиясы «Жастар рухы» жастар қанатының консультанты Диана Жолмұхамбетова.

Ал Астана қаласы Байқоңыр ауданы әкімдігі ішкі саясат бөлімінің басшысы Арман Баянбеков ауданда вандализмнің алдын алу жұмысы тұрақты жүргізілетінін атап өтті.

– Биыл полиция қызметкерлерімен және волонтерлік ұйымдармен бірлесіп, есірткі жарнамасы бар граффитилерді анықтау және жою бойынша 8 рейд өткіздік. Нәтижесінде осындай 12 жазу анықталып, өшірілді. Бұл бағыттағы жұмыс алдағы уақытта да жалғасады, – деді Арман Баянбеков.

№122 (5020) 15/10/2026 Бейсенбі

ЕЛОРДАҒА ТУРИСТЕРДІ ҚАЛАЙ ТАРТАМЫЗ?

Биылғы маусым айында Астана қаласының туризмін дамытудың 2026-2031 жылдарға арналған стратегиясын әзірлеу басталды. Бұл жұмыс аталмыш саланы жүйелі әрі ұзақ мерзімді кезеңде өрлету мақсатында қолға алынды. Атап айтқанда, осы құжат арқылы елордаға келетін туристердің санын өсіру, олардың бас қалада болу ұзақтығын арттыру және шығыстарын көбейту көзделіп отыр. Тиісті жұмыс төрт кезеңнен тұрады.

Аманғали ҚАЛЖАНОВ

Астана қаласы Инвестициялар және кәсіпкерлікті дамыту басқармасының басшысы Халел Әкімжановтың айтуынша, осы уақытқа дейін елордамен салыстыруға келетін 8 қаланың туризмін талдау жүргізілді, 6 басым шетелдік нарық зерттелді, 9 мыңға жуық турист арасында сауалнама нәтижелері талданды. Қазір нақты туристік ағын мен оның қала экономикасына қосатын үлесін бағалау жүргізіліп жатыр.

«Қазіргі таңда біз үшін стратегияның үшінші кезеңін іске асыру аса маңызды. Бүгіндері инфрақұрылымды дамыту, қызмет көрсету сапасын арттыру, елорданы ілгерілету және туризмнің басым бағыттарын өрлету секілді стратегия бастамаларын қалыптастыру кезеңіне көштік. Қорытынды кезеңде жол картасы, мастер-жоспар және тиімділіктің негізгі көрсеткіштері әзірленеді. Стратегияны әзірлеу жұмысын биылғы қараша айында аяқтауды жоспарлап отырмыз» дейді Халел Әкімжанов.

Астана қаласының туризмін дамытудың 2026-2031 жылдарға арналған стратегиясын әзірлеуге «Future of Mobility» ЖШС қатысты. Осы серіктестіктің даму жөніндегі директоры Ұлыбек Қиманов саланы ілгерілетудің аралық нәтижесін айтып берді.

Оның айтуынша, бірнеше көрсеткіш бойынша Астанаға жақын әлемнің 8 қаласының тәжірибесі талданды. Бұл – әлеуметтік-экономикалық даму, статистика көрсеткіштері және климаты елордаға ұқсас Ташкент, Баку, Қазан, Варшава, Абу-Даби, Эр-Рияд, Сеул, Пекин шаһарлары.

«Қазіргі туристік ағын Астананың әлеуетін толық ашып отырған жоқ. Бүгінде елордаға жылына шамамен 1,6 млн турист келеді, оның 400 мыңы – шетелдік қонақтар. Біз салыстырған қалалардың орташа көрсеткішіне сүйенсек, Астанаға келетін туристер санын жылына 4-6 миллион адамға дейін арттыруға мүмкіндік бар. Ал шетелдік туристердің үлесі қазіргі 24%-дан 35%-ға дейін өссе, олардың саны 1,5-2 миллион адамға жетуі мүмкін» дейді Ұлыбек Қиманов.

> Қазіргі туристік ағын Астананың әлеуетін толық ашып отырған жоқ. Бүгінде елордаға жылына шамамен 1,6 млн турист келеді, оның 400 мыңы – шетелдік қонақтар. Біз салыстырған қалалардың орташа көрсеткішіне сүйенсек, Астанаға келетін туристер санын жылына 4-6 миллион адамға дейін арттыруға мүмкіндік бар. Ал шетелдік туристердің үлесі қазіргі 24%-дан 35%-ға дейін өссе, олардың саны 1,5-2 миллион адамға жетуі мүмкін

Оның мәліметінше, халықаралық әуе қатынасы жағынан Астана салыстырылған қалалардан төмен көрсеткішке ие. Қазір елордадан 22 мемлекетке әуе рейсі ұшады, ал Ташкенттен – 37, Бакуден 32 елге ұшуға болады. Қалалар саны бойынша да айырмашылық бар. Астанадан 41 қалаға рейс қатынаса, Ташкенттен – 85, Бакуден 69 қалаға әуе қатынасы бар.

Ұлыбек Қимановтың сөзінше, қазіргі туристік ағынды қабылдауға Астанадағы төрт және бес жұлдызды қонақүйлер мен қоғамдық тамақтану орындарының саны жеткілікті. Алайда туристер саны артса, алдағы бес жылда бұл инфрақұрылым жеткіліксіз болуы мүмкін.

«Қазіргі кезде елордаға шетелдік туристердің басым бөлігі Ресейден келеді. Олар 40 пайызды құрайды. Қытайдан келетіндердің үлесі – 17,6 пайыз. Түркия, АҚШ, Германия, Оңтүстік Корея елдерінен туристер көбірек келсе, Астананың экономика көрсеткіші өседі деген тұжырымға келдік» дейді Ұлыбек Қиманов.

Оның айтуынша, Астананы туристік бағыт ретінде дамытудың үш негізгі тұжырымдамасы ұсынылды. Бұл – «Астана – болашақтың қаласы», «Астана – ірі оқиғалар астанасы» және «Астана – мәдениет пен табиғат тоғысқан қала».

«Осы бағыттарды дамыту аясында бірқатар жаңа нысан мен жоба ұсынылып отыр. Бұл қатарда киберспорт орталығы, цифрлық парк, заманауи өнер орталығы, жаңа көрме кешені, 50 мыңнан астам көрерменге арналған стадион, жаңа әуежай, этноорталық және гастрономия көшесі бар» дейді Ұлыбек Қиманов.

Оның пікірінше, елордаға бір келген туристті бас қаламызға қайтып оралуға қызықтыратындай жағдайлар жасалып, себептер тудыру қажет. Жүргізілген тиісті сауалнаманың нәтижесінде олардың 75 пайызы Астананы қайта көргісі де келеді екен. Соның ішінде негізінен іскерлік туризм өкілдерінен қалаға көбірек кіріс кіреді.

«Елордада өтетін ірі оқиғалар бір келген туристтің қайтып оралуына жағдай тудырады. Шетелдік туристер ұлтты танытатын дүниелерді көргісі келетінін анықтадық. Шетелден келетіндер қазақтың мәдениетімен танысып, ұлттық тағамдарды татқысы келеді» дейді Ұлыбек Қиманов.

Оның пікірінше, «Астана Опера» және «Астана Балет» театрлары туристерді тартатындай әлеуетке ие. «Бәйтерек» те солай. Туристер ағынын көбейту үшін қалаға қазіргі заманғы өнер орталығы немесе галереясы сияқты нысандар да керек. Қорыта айтқанда, елордаға келетін туристерді көбейту үшін істелетін жұмыс әлі де жеткілікті. Астана қаласының туризмін дамытудың 2026-2031 жылдарға арналған стратегиясы соған бағытталған.

Оңалхан ӨНЕРХАН

ЕҢБЕК ШАРТЫ ТАЛАПТАРЫ ТҮСІНДІРІЛДІ

Жұмыскер мен жұмыс беруші арасындағы еңбек қатынасын реттейтін негізгі құқық құралы – еңбек шартының негізгі талаптары. Елордалық коммуникациялар қызметінде өткен баспасөз мәслихаты барысында Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі Мемлекеттік еңбек инспекциясы комитетінің Астана қаласы бойынша департаменті басшысының орынбасары Мұрат Шәкенов олардың маңызын түсіндіріп берді.

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 21-бабына сәйкес, егер заңнамада өзгеше көзделмесе, еңбек қатынасы еңбек шарты негізінде туындайды. Еңбек шартының мазмұны ерекше маңызға ие, өйткені онда еңбек қатынасының негізгі талаптары мен тараптардың өзара міндеттемелері бекітіледі. ҚР Еңбек кодексінің 28-бабына сәйкес, еңбек шартында тараптар туралы мәліметтер, еңбек функциясы, жұмысты орындау орны, еңбек шартының мерзімі, жұмыстың басталу күні, жұмыс уақыты мен тынығу уақытының режимі, еңбекақы мөлшері және оны төлеу талаптары, сондай-ақ заңнамада көзделген өзге де міндетті талаптар қамтылуға тиіс. Осы туралы айта келе, департамент басшысының орынбасары жұмыскердің еңбек құқығын қорғау үшін еңбек функциясын нақты айқындаудың маңызы зор екенін атап өтті.

– Лауазымы мен атқаратын жұмысының нақты көрсетілуі жұмыскердің нақты қызметінің еңбек шартында белгіленген талаптарға сәйкестігін қамтамасыз етуге және еңбек қатынасында көзделмеген міндеттерді оған негізсіз жүктеуге жол бермеуге мүмкіндік береді. Еңбекке ақы төлеу талаптарының да маңызы ерекше. Еңбек шартында еңбекақы мөлшері мен оны төлеу талаптарының көрсетілуі – жұмыс берушінің міндеттемелерінің көлемін анықтауға мүмкіндік береді және еңбекақының дұрыс есептелуі мен уақытылы төленуіне қатысты мәселелерді қарау кезінде құқықтық негіз. Жұмыс уақыты мен тынығу уақытының режимін бекіту жұмыскердің заңда белгіленген жұмыс уақытының ұзақтығы мен тынығуға құқығын қамтамасыз етуге тікелей байланысты. Бұл талаптар жұмыскерді үстеме жұмысқа, демалыс және мереке күндеріндегі жұмысқа тарту тәртібінің сақталуын бағалау кезінде де ескеріледі, – деді Мұрат Шәкенов.

Айтуынша, зиянды немесе қауіпті еңбек жағдайында жұмыс атқару кезінде кепілдіктер мен өтемақы төлемдерінің талаптары ерекше маңызға ие. Оларды еңбек шартында тиісті түрде көрсету заңнамада көзделген кепілдіктердің қамтамасыз етілуіне және олардың іс жүзінде берілуін бақылауға мүмкіндік береді.

– Еңбек шартының талаптары жұмыскердің жағдайын еңбек заңнамасымен салыстырғанда нашарлатуға тиіс емес. Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 10-бабына сәйкес, келісімдердің, еңбек шартының және жұмыс беруші актілерінің талаптары заңнамада белгіленген жұмыскерлердің құқығы мен кепілдіктерінің деңгейін төмендетпеуге тиіс. Жұмыскердің жағдайын нашарлататын талаптар жарамсыз және қолданылуға жатпайды. Осылайша, еңбек шартын жасасу кезінде тараптардың еркіндігі еңбек заңнамасының міндетті талаптарымен шектеледі. Жұмыс беруші еңбек қатынасына қосымша талаптар енгізуге құқылы, алайда олар жұмыскерлердің заңда белгіленген құқығы мен кепілдіктерін бұзбауға тиіс. Еңбек шарты еңбек жағдайы өзгерген кезде де ерекше рөл атқарады. Еңбек шартының талаптарын өзгерту Еңбек кодексінде белгіленген тәртіппен және тиісті құжаттарды рәсімдеу арқылы жүзеге асады. Бұл құқықтық айқындықты қамтамасыз етеді және жұмыс берушінің бұрын келісілген еңбек жағдайын негізсіз өзгертуіне жол бермейді, – деді департамент басшысының орынбасары.

Еңбек шарты мазмұнының практикалық маңызы еңбек дауы мен жұмыскерлердің өтінішін қарау кезінде айқын көрінетінін ескере келе, ведомство өкілі еңбек заңнамасының сақталуын мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын мемлекеттік органдар үшін еңбек шарты еңбек қатынасының бастапқы талаптарын анықтауға және оларды нақты жағдайлармен салыстыруға мүмкіндік беретінін жеткізді.

– Мемлекеттік бақылау практикасы осы мәселенің өзектілігін көрсетеді. Тексерулер барысында мемлекеттік еңбек инспекторлары еңбек шартын ресімдеуге және олардың мазмұнына, сондай-ақ еңбек қатынасының белгіленген талаптарының сақталуына байланысты бұзушылықтарды анықтайды. Мұндай бұзушылықтарға еңбек шартын тиісінше ресімдемеу, оларды жасасу және өзгерту тәртібін сақтамау, шарт талаптарының нақты еңбек қатынасына сәйкес келмеуі, жұмыс уақыты режимі мен еңбекақы төлеу талаптарын бұзу жатады. Тексеру нәтижесі бойынша сондай-ақ мемлекеттік органдардың, оның ішінде прокуратура органдарының өзара іс-қимылы шеңберінде анықталған бұзушылықтарды жою және жұмыскерлердің бұзылған еңбек құқығын қалпына келтіру жөнінде шаралар қабылданады. Өтініштің мән-жайына байланысты еңбек шартының талаптары, жұмыс берушінің актілері, жұмыс уақытын есепке алу табельдері, еңбекақыны есептеу және төлеуге қатысты құжаттар, лауазым нұсқаулықтары және істің мән-жайын анықтау үшін маңызы бар басқа да құжаттар зерделенеді. Осылайша, еңбек шарты еңбек қатынасын ресімдеу функциясын ғана атқарып қоймай, кепілдік беруші, дәлелдеме және алдын алу функцияларын да жүзеге асырады. Оның мазмұны тараптардың құқығы мен міндеттерінің көлемін анықтауға, еңбек қатынасының құқық айқындығын қамтамасыз етуге және еңбек дауының туындауына жол бермеуге мүмкіндік береді, – деді Мұрат Шәкенов.

Азық-түлік қымбаттаса, халықтың үнемдейтін жері – өз дастарқаны. Бір өнімнің орнына арзанырақ баламасын таңдау, бұрынғыдай молынан алмау немесе саудаға шығар алдында әр дүкеннің бағасын салыстыру күнделікті әдетке айналып келеді. Алайда мәселе тұтынушының үнемшілдігінде ғана емес. Өнімнің дүкен сөресіне жеткенге дейінгі жолында қандай шығындар қосылады? Бағаның өсуіне не әсер етеді және халықтың табысы күнделікті қажеттіліктерін өтеуге жете ме?

БАҒА МЕН ТАБЫС НЕГЕ ҚАБЫСПАЙДЫ?

БАҒАНЫҢ АР ЖАҒЫНДА НЕ ТҰР?

Осы мәселе төңірегінде экономист Жадыра Сұңғатқызы азық-түлік бағасының өсуіне әсер ететін негізгі факторларды саралап, нарықтағы ахуалға экономикалық тұрғыдан баға берді. «Қазақстанда азық-түлік бағасының өсуіне бірнеше себеп бар. Ең алдымен, өнім өндіруге кететін шығын көбейген. Жанармай, электр энергиясы, тыңайтқыш, жем-шөп пен жұмысшылардың жалақысы қымбаттаса, өнімнің өзіндік құны да артады. Оған қоса, шетелден әкелінетін тауарлардың бағасы валюта бағамы мен тасымал шығындарына байланысты өзгереді. Мысалы, импорттық жемістердің бағасына шетел валютасының қымбаттауы әсер етсе, ет пен сүттің бағасына мал азығы мен өндіріс шығындары ықпал етеді. Бірақ дүкендегі баға тек өнімді өндіруге кеткен шығынмен шектелмейді. Тауар өндірушіден дүкенге жеткенше бірнеше қолдан өтеді. Оны тасымалдау, сақтау және сату кезінде де қосымша шығындар пайда болады. Әр кезеңдегі үстеме баға тауардың соңғы құнына әсер етеді. Сондықтан бағаның нақты қай кезеңде өсетінін білу үшін өнімнің өндірушіден қаншаға сатып алынғанын және дүкенде қаншаға сатылатынын салыстыру қажет. Ал жеміс-жидек пен көкөністің бағасына маусым, өнімнің мол не аз болуы және оны сақтау мүмкіндігі де әсер етеді. Сондықтан азық-түлік бағасын тұрақтандыру үшін тауардың не себепті қымбаттағанын нақты анықтау қажет. Өндіріс шығынын азайту, тасымал мен саудадағы қосымша шығындарды бақылау және нарықтағы бәсекелестікті күшейту маңызды. Өйткені бағаның өсуі ең алдымен күнделікті азық-түлік сатып алатын халыққа салмақ түсіреді. Егер отбасы табысының басым бөлігін тамаққа жұмсаса, басқа қажеттіліктеріне ақша аз қалады. Демек, мәселе дүкендегі бағада ғана емес, әр отбасының күнделікті қажетіне еркін қаражат жеткізе алуында» дейді ол.

Бағаның өсуіне әсер ететін себептерді саралау маңызды болғанымен, мәселенің екінші қыры – оның халықтың күнделікті тұрмысына тигізетін әсері. Өйткені дүкен сөресіндегі баға өскен сайын тұтынушының таңдау мүмкіндігі тарылып, отбасы бюджетіндегі азық-түлік шығыны көбейеді. Ал табыс көлемі қымбатшылықпен қатар өспесе, бұл салмақ одан әрі арта түседі.

ҚЫМБАТШЫЛЫҚТЫҢ САЛМАҒЫ КІМГЕ ТҮСЕДІ?

Сарапшы Марғұлан Ермағамбетұлының пайымдауынша, азық-түлік бағасының өсуіне әсер ететін факторлар көп. «Қымбатшылықтың бір себебі – экономикадағы бәсекелестіктің жеткіліксіздігі мен монополиялардың ықпалы. Мұнай бағасының өзгеруі де жанармай құнына әсер етіп, одан әрі тасымал мен өзге де тауарлардың бағасына ықпал етуі мүмкін. Азық-түлік бағасының өсуіне өндіріс шығыны ғана емес, нарықтағы бәсекелестік те әсер етеді. Егер нарықта бәсекелес аз болса, кейбір компаниялардың бағаға ықпалы күшеюі мүмкін. Жанармай қымбаттаса, тауар тасымалдау шығыны да артады. Соның салмағы азық-түлік бағасына түседі. Яғни бір тауардың немесе қызметтің қымбаттауы басқаларының бағасына да әсер етеді. Бірақ баға өсімінің салмағын кім көбірек сезінеді? Әрине, күнделікті азық-түлік сатып алатын халық. Егер жалақы өспей, баға көтеріле берсе, отбасы бұрынғыдай сауда жасай алмайды. Бірі етті сирек алады, енді бірі жеміс-жидекті азайтады. Ал табысының едәуір бөлігін несиеге жұмсайтын отбасылардың жағдайы тіпті қиындайды. Міндетті төлемдерден кейін күнделікті қажеттілікке ақша жеткізу оңай емес. Шығынды есептеп, отбасылық бюджетті жоспарлау маңызды. Бірақ бәрін үнемдеуге тіреп қоюға болмайды. Үйде нан пісіру немесе бақшада көкөніс өсіру әр адамның қолынан келе бермейді. Оның үстіне, үнемдеудің де шегі бар. Халықты үнемдеуге шақыру оңай, ал бағаның неге өсіп жатқанын анықтап, оны тежеудің нақты жолын табу – маңызды міндет. Азық-түлік бағасын тұрақтандыру үшін нарықтағы жағдайды бақылап қана қоймай, бағаға әсер ететін шығындар мен бәсекелестікті де реттеу қажет. Өйткені халыққа құр үнемдеу туралы кеңес емес, күнделікті қажет азық-түлікті қалтасы көтеретін бағамен сатып алуға мүмкіндік керек» дейді ол.

Сарапшының пікірі азық-түлік қымбатшылығының тек экономикалық емес, әлеуметтік мәселе екенін де аңғартады. Бағаның өсуі мен табыстың арасындағы алшақтық ұлғайған сайын, халықтың күнделікті қажеттіліктерін өтеуі қиындай түседі. Ал осы өзгерістердің саудадағы нақты көрінісін тауарды тұтынушыға жеткізетін кәсіпкерлер күн сайын байқайды.

ДҮКЕН СӨРЕСІНДЕГІ БАҒА ҚАЛАЙ ҚАЛЫПТАСАДЫ?

Азық-түлік бағасының тұтынушыға жеткенше қалай қалыптасатынын дүкен иесі Әнел Букенбаева былай түсіндірді: «Дүкендегі тауардың бағасы тек оның сатып алу құнынан тұрмайды. Бөлшек сауда бағасына салық, электр энергиясы, қызметкерлердің жалақысы және сауда орнын ұстауға байланысты басқа да шығындар әсер етеді. Кәсіпкер тауар бағасын белгілегенде осы шығындарды ескеруге мәжбүр. Алайда бағаны көтеру де оңай емес, өйткені қымбаттаған өнімді сатып алушылардың бір бөлігі арзанырақ балама іздейді. Мысалы, нанның бағасы 10 қыркүйекте 180 теңгеден 200 теңгеге көтерілді. Тауар бағасының өсуі тұтынушының таңдауына бірден әсер етеді. Тіпті бір пайыздық өсімнің өзі кейбір сатып алушылардың санын азайтуы немесе оларды сол өнімнің арзанырақ баламасын алуға мәжбүрлеуі мүмкін. Бір өнімді бірнеше жеткізуші компания ұсынғанымен, олардың бағасы әртүрлі болуы мүмкін. Кәсіпкер тауарды бір жеткізушіден арзанырақ алса, үстеме шығындарын есептегеннен кейін де тұтынушыға тиімді баға ұсына алады. Ал келесі жолы басқа компаниядан қымбатырақ сатып алуға тура келсе, дүкендегі баға да өзгеруі мүмкін. Сондықтан тұтынушы байқайтын баға айырмашылығы әрдайым сатушының шешіміне ғана байланысты емес, тауардың сатып алу құны да маңызды рөл атқарады. Мұны күнделікті саудадағы өнімдерден де көруге болады. Мәселен, дүкенде «Bonduelle» жүгерісі 1 050 теңгеден сатылса, «Sano» маркасының өнімі 350 теңге тұрады. Макарон өнімдерінің арасында да айырмашылық бар: «Цесна» макаронының дүкенге сатып алу бағасы – 420 теңге, ал «Bottega» өнімінің баламасы арзанырақ. Мұндай жағдайда тұтынушылардың бір бөлігі брендке емес, қалтасына қолайлы өнімге басымдық береді. Энергетикалық сусындардың бағасы да өзгеріп отырады. Бұл өнімдердің негізгі тұтынушыларының қатарында жастар бар. Сұраныс көлемі бағаға ықпал ететін факторлардың бірі болғанымен, нақты қымбаттаудың себебін анықтау үшін жеткізушілердің бағасы мен басқа да шығындарды салыстыру қажет».

ХАЛЫҚТЫ ҮНЕМДЕУГЕ ШАҚЫРУ ОҢАЙ, АЛ БАҒАНЫҢ НЕГЕ ӨСІП ЖАТҚАНЫН АНЫҚТАП, ОНЫ ТЕЖЕУДІҢ НАҚТЫ ЖОЛЫН ТАБУ – МАҢЫЗДЫ МІНДЕТ. АЗЫҚ-ТҮЛІК БАҒАСЫН ТҰРАҚТАНДЫРУ ҮШІН НАРЫҚТАҒЫ ЖАҒДАЙДЫ БАҚЫЛАП ҚАНА ҚОЙМАЙ, БАҒАҒА ӘСЕР ЕТЕТІН ШЫҒЫНДАР МЕН БӘСЕКЕЛЕСТІКТІ ДЕ РЕТТЕУ ҚАЖЕТ

Дүкен иесінің мысалдары бағаның өзгерісі тұтынушыға да, кәсіпкерге де әсер ететінін көрсетеді. Бірі тауарды қолжетімді бағамен сатуға тырысса, екіншісі күнделікті қажеттілігін өтеу үшін арзанырақ өнім іздейді. Алайда бағаны салыстырудың өзі барлық мәселені шеше алмайды. Әсіресе көп адамнан тұратын отбасылар үшін азық-түлікті жеткілікті мөлшерде сатып алу күнделікті қаржылық сынаққа айналуы мүмкін.

БІР ОТБАСЫНЫҢ КҮНДЕЛІКТІ ТАҢДАУЫ

Қымбатшылықтың салмағын күнделікті сауда жасайтын тұрғындар айқын сезінеді. Астана тұрғыны Перизат Әлімнің айтуынша, алты адамнан тұратын отбасының азық-түлікке жұмсайтын шығыны едәуір артқан. Ол күнделікті тұтынатын өнімдерді жеткілікті мөлшерде сатып алу да оңай еместігін айтады. «Азық-түлік бағасы қатты шарықтап кетті. Айлық табыс күнделікті қажеттіліктерге толық жетпейді. Нан таусылады, май бітеді, тұз алу керек. Осындай күнделікті қажет заттардың өзі жинала келе үлкен шығынға айналады. Еттің бағасы удай. Ет алсаң, басқа азық-түлікке ақша жетпейді, ал басқа қажетті заттарды алсаң, етсіз қаласың. Қазір ет жеуден де қалдық. Сүт өнімдері мен жеміс-жидекті айына бір-екі рет қана аламыз. Үйде күйеуім, екі балам, анам, сіңлім және мен тұрамыз. Сондықтан алған азық-түлігіміз де ұзаққа жетпейді. Қайта сатып алайын десең, ақша жетпейді. Балаларға жеміс-жидек алып бергің келеді, бірақ ең арзан алмаларды таңдауға мәжбүрсің. Біз көбіне көтерме сауда базарларынан сатып аламыз. Соның өзінде барлық қажеттілікті бірдей алуға мүмкіндік жоқ. Бірін алсаң, екіншісінен бас тартуға тура келеді» дейді ол.

Перизат Әлімнің сөзі азық-түлік бағасының өсуі отбасының күнделікті таңдауына қалай әсер ететінін көрсетеді. Нан, май, тұз секілді күнделікті тұтынатын өнімдердің әрқайсысына жұмсалатын қаражат жеке алғанда аз көрінуі мүмкін. Алайда оларды үнемі сатып алу қажеттілігі отбасылық бюджетке тұрақты салмақ түсіреді. Ал ет, сүт өнімдері мен жеміс-жидекті тұтынуды шектеу отбасының таңдау мүмкіндігін одан әрі тарылтады. Азық-түлік бағасының өсуін тек нарықтағы қымбатшылықпен шектеуге болмайды. Мәселенің маңызды қыры – халықтың күнделікті қажеттіліктерін өтеуге қаржылық мүмкіндігі жете ме деген сұрақ. Егер отбасы бір өнімді сатып алу үшін екіншісінен бас тартуға мәжбүр болса, бұл оның сатып алу қабілетінің шектеулі екенін көрсетеді. Әсіресе балалары бар отбасылар үшін ет, сүт өнімдері мен жеміс-жидекті тұрақты тұтыну маңызды. Сондықтан азық-түлік бағасының өзгерісін бағалағанда оның халықтың тұрмыс деңгейі мен отбасылық бюджетке әсерін де ескеру қажет.

БАҒА ҚАЛАЙ ТҰРАҚТАНАДЫ?

Азық-түлік бағасын тұрақтандыру үшін әлем елдері түрлі іс-шараларды жүзеге асырады. Мәселен, Таиландта әлеуметтік маңызы бар 71 тауардың бағасы бақылауға алынып, жеңілдікпен сату бағдарламасы енгізілген. Кипрде ет, құс еті мен балыққа қосылған құн салығының нөлдік мөлшерлемесі қолданылса, Испания фермерлердің тыңайтқыш шығындарын өтеуге 500 миллион еуро бөлген. Бұл тәжірибелер азық-түлік бағасын реттеу үшін тұтынушы шығынын азайтумен қатар, өнім өндірушілерді қолдау да маңызды екенін көрсетеді (FAO.org сайтынан алынды). Қазақстанда да осы тәжірибелерді жергілікті нарықтың ерекшелігіне бейімдеп қолдану азық-түлік бағасын тұрақтандыруға ықпал етуі мүмкін. Мәселен, әлеуметтік маңызы бар тауарларды жеңілдікпен сату бағдарламасын кеңейту халықтың күнделікті шығынын азайтса, отандық өндірушілерге тыңайтқыш, жанармай және басқа да өндірістік шығындар бойынша қолдау көрсету өнімнің өзіндік құнын төмендетуге мүмкіндік берер еді. Ал жекелеген азық-түлік түрлеріне салықтық жеңілдіктер енгізу мәселесін қарастыру тұтынушыға түсетін салмақты жеңілдетуі мүмкін. Дегенмен мұндай шаралардың нәтижелі болуы үшін олардың бағаға нақты әсері, бюджетке түсетін салмағы және отандық өндірушілердің мүддесі қатар ескерілуі қажет.

Азық-түлік қымбатшылығының түпкі өлшемі – статистикадағы пайыз емес, халықтың дастарқанындағы жағдай. Баға өсіп, табыс сол қарқынмен артпаса, үнемдеу қажеттіліктен туындайды: біреу еттен, біреу жеміс-жидектен, енді бірі басқа маңызды шығыннан бас тартады. Сондықтан мәселені тек бағаны бақылаумен шектеуге болмайды. Өндіріс шығынын азайту, делдалдық тізбекті ашық ету, нарықтағы бәсекелестікті күшейту және халықтың сатып алу қабілетін қолдау қатар жүруі керек. Өйткені азық-түлікке қол жеткізу – жай ғана сауда мәселесі емес, әр отбасының тұрмыс сапасын айқындайтын негізгі көрсеткіш. Қымбатшылықтың салмағы халықтың күнделікті таңдауын тарылтқан сайын, бағаны тұрақтандырудың нәтижесі де сөзімен емес, тұрғынның қалтасына қаншалықты жеңілдік әкелгенімен өлшенуге тиіс.

Аружан ЕСЕНГЕЛДІ,
Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті Журналистика және әлеуметтік ғылымдар жоғары мектебінің 3-курс студенті

№122 (5020) 15/10/2026 Бейсенбі

ДҮЙСЕНБІ

19 ҚАЗАН

QAZAQSTAN

5:30 Әнұран
5:35 «Тіршілік»
6:05 «Көңіл толқыны»
7:00 «ТАҢШОЛПАН»
9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» телехикаясы.
10:10 «Мелек» телехикаясы.
12:10 «Қызық екен...»
13:10 ТҰСАУКЕСЕР! «СЕЛТ ЕТКЕН СЕЗІМ»
14:20 «Апта»
15:00 «Ақорда»
15:20 «ҚАЗАҚСТАН АНТОЛОГИЯСЫ»
15:35 «Көңіл толқыны»
15:55 «Сезім толқыны» телехикаясы.
17:20 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
18:00 «МЕЛЕК» телехикаясы.
20:00 АҚПАРАТ
20:30 «АШЫҚ АЛАҢ»
21:25 «СОҢҒЫ ХАТ» телехикаясы.
22:25 «Адасқан» телехикаясы.
23:20 «Қызық екен...» .
0:40 «Қазір айтайық»
1:35 «Селт еткен сезім» телехикаясы.
2:30 «Көңіл толқыны»
3:30 «Ашық алаң»
4:20 «Қазақстан антологиясы»
4:40 «Сезім толқыны» телехикаясы.

НТК

05:00 Телехикая. “Рауза”
06:00 “Қазақтың жігіттері”. Ернар Айдар
08:00 “Оян!”
10:00 “Алданған тағдыр”
11:00 “Феи: Тайна страны драконов”
12:15 “Белка и Стрелка. Тайны космоса”
13:00 Премьера! “Цифровой код”
13:30 Телехикая. “Рауза”
14:15 Тұсаукесер! Телехикая. “Ақ жеңге”
15:15 Телехикая. “Келінжан”
16:15 Кино “Биік сезім”
17:40 Спецпроект President
19:00 Тұсаукесер! Телехикая. “Ақ жеңге”
20:00 Телехикая. “Келінжан”
21:00 “Алданған тағдыр”
23:00 “МузАрт – 25 жыл” деректі фильмі
23:30 Тұсаукесер! “Әзіл бәйге”
00:10 Премьера! Телесериал “Ловушка”
01:10 Телесериал “Прости”

ASTANA TV

06.30 «Күлфи» телехикаясы
07.50 «Жат Өмір» телехикаясы
09.00 «Орхан» телехикаясы
10.25 «Үздік әзілдер»
11.30 Көркем фильм
13.30 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
15.00 «Заң аясында»
15.10 «Алау» телехикаясы
17.00 «Дон И» телехикаясы
18.20 «Сәлем, Дана!» телехикаясы
19.00 «Astanatimes»
20.00 «Үкім 3» телехикаясы
21.00 «Орхан» телехикаясы
22.00 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23.00 «Күлфи» телехикаясы
00.10 «Дон И» телехикаясы
01.20 «Ханзада Жұмонг» телехикаясы

1+1

6:00 «ПАДЕНИЕ ОРДЕНА». Телехикая
6:55 «ПОЗДНЕЕ РАСКАЯНИЕ»
8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
9:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
11:00 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
13:05 «АНАЛИТИКА»
14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14:30 «QOSLIKE»
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMIZ-ШОУ»
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:35 «ПЯТЬ МИНУТ ТИШИНЫ»
2:05 «ПОДКИДЫШ»
3:15 «KÖREMIZ-ШОУ»
4:15 «П@YTINA» бағдарламасы

КТК

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:05 НҰРБОЛАТ АДУЛЛИННҢ ӘН КЕШІ
8:30 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”
11:00 “БРАТ ИЛИ БРАК – 2”
13:20 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
16:00 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”, турецкая драма.
18:15 “ТОПТУН”, детектив.
20:30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:40 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
0:20 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
2:50 “ТОПТУН”
4:20 “АҢСАҒАН СӘБИ”
5:10 “ЗАКИРА”, отандық телехикаясы
5:50 “КТК ҚОРЖЫНЫ”

31

06:00 «Әзіл студио»
06:30 «Шаншар»
08:30 Мультсериал «Губка Боб»
09:00 Мультсериал «Кунг-фу Панда»
09:30 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
10:00 «Волки и овцы: Ход свиньей»
11:50 «Тайна печати дракона» (повтор)
14:50 «Джон Уик 3» (повтор)
17:50 «В изгнании»
20:00 Информбюро (рус/каз)
21:00 «Код 355»
23:40 «Дом большой мамочки»
01:40 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
03:20 «Time Vine»
03:40 «TikTok show»
04:40 «1001 Әзіл»
04:50 Телевикторина «BALA BATTLE»
05:20 «Күліп All»
05:40 «Ризамын» ойын-сауық бағдарламасы

7

4:40 “Бастық боламын”. Телехикая
5:30 Ата-ана. Бала-шаға. Телехикая
6:10 “МЫҢ РЕТ СҮЙДІМ”. Телехикая
7:30 Телесериал.
8:10 Телесериал.
9:40 Телесериал.
10:50 “ТРЕНЕР АҒА”. Телехикая
13:00 ЖАҢАЛЫҚТАР. КҮНДІЗ.
13:30 “ТӘУІП ХО ЖУН”
15:40 “НУ, ПОГОДИ!”. Мультфильм.
16:00 Телесериал.
18:00 ҚОРЫТЫНДЫ ЖАҢАЛЫҚТАР.
18:30 Телесериал.
20:00 “ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ”. Телесериал.
22:10 “ДАЛЕКИЙ ГОРОД”. Телесериал.
23:10 “ИФФЕТ”. Телехикая.
0:10 Әзілің жарасса...
1:10 Телесериал.
2:20 Құтқару қызметі. Телехикая.
3:20 Әйгерім Сейфолланың сырласуы
4:00 Тазалық уақыты

НТК

07.00 «Разминка» (каз/рус)
07.15 «Қызық Live» (каз.)
08.20 «INSTA LIKE» (каз.)
09.00 «ARMANKIDS» (мультсериал, каз.)
09.10 «ALEXGAM» (мультсериал)
09.20 «АГЕНТ 203» (мультсериал)
10.30 «СЕЗОН ОХОТЫ 2»
12.00 “НЕ ДЕЙДІ?” (прямой эфир, каз.)
14.00 “ДӘМ ДОДА”
15.00 “ҚАЛА СЫРЫ” (реалити-шоу, каз.)
16.00 “БІР КӨРГЕННЕН” (романтическое реалити-шоу, каз.)
17.00 Телехикая «Қашан туасың» (каз.)
17.40 «INSTA TV» (каз.)
18.00 «МИР НАИЗНАНКУ.ИНДОНЕЗИЯ»
19.00 Сериал «105»
19.30 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
20.30 Сериал «СПЕЦНАЗ» (боевик, США)
22.10 «НИКТО»
00.40 «Қызық Live» (каз.)
02.00 Реалити-шоу «Жаңа казахи» (каз.)
03.00 «Ұ-NIGHT SHOW» (каз.)
03.40 «INSTA TV» (каз.)
04.00 – 05.00 «Екі езу» (каз.)

СЕЙСЕНБІ

20 ҚАЗАН

QAZAQSTAN

5:30 ӘНҰРАН
6:05 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
7:00 «ТАҢШОЛПАН»
9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР»
10:10 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
12:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
13:10 «СЕЛТ ЕТКЕН СЕЗІМ»
14:20 «БІР ЕЛДІҢ ПЕРЗЕНТТЕРІ»
14:40 «ЗАҢ МЕН ТӘРТІП» АРНАЙЫ ЖОБАСЫ (АВТОРЫ: СЫМБАТ СМАҒҰЛ)
14:55 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
15:55 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
17:20 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
18:00 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
20:00 АҚПАРАТ
20:30 «АШЫҚ АЛАҢ»
21:25 «СОҢҒЫ ХАТ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
22:25 «АДАСҚАН» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
23:20 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
0:10 АҚПАРАТ
0:40 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
1:35 «СЕЛТ ЕТКЕН СЕЗІМ»
2:30 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
3:25 ӘНҰРАН
3:25 «АШЫҚ АЛАҢ»
4:15 «БІР ЕЛДІҢ ПЕРЗЕНТТЕРІ»
4:35 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.

НТК

05:00 ТЕЛЕХИКАЯ. “РАУЗА”
06:00 “ӘН-ЖЫРЫМ САҒАН, ТУҒАН ЕЛ”.
08:00 “ОЯН!”
10:00 “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
12:00 “ОЙНАIQ”
13:00 “ӨЗЕКТІ”
13:30 ТЕЛЕХИКАЯ. “РАУЗА”
14:15 “АҚ ЖЕҢГЕ”
15:15 ТЕЛЕХИКАЯ. “КЕЛІНЖАН”
16:00 КИНО “НАУЧИ МЕНЯ ЖИТЬ”
18:30 ЖАҢАЛЫҚТАР
19:00 “АҚ ЖЕҢГЕ”
20:00 ТЕЛЕХИКАЯ. “КЕЛІНЖАН”
21:00 ТҰСАУКЕСЕР! ТЕЛЕХИКАЯ. “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
23:00 ТҰСАУКЕСЕР! “ӘЗІЛ БӘЙГЕ”
00:10 “ЛОВУШКА”
01:10 ТЕЛЕСЕРИАЛ “ПРОСТИ”

ASTANA TV

06.30 «Күлфи» телехикаясы
07.50 «Жат Өмір» телехикаясы
09.00 «Орхан» телехикаясы
10.25 «Үздік әзілдер»
11.30 Көркем фильм
13.30 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
15.00 «Новая экономика»
15.10 «Алау» телехикаясы
17.00 «Дон И» телехикаясы
18.20 «Сәлем, Дана!» телехикаясы
19.00 «Astanatimes»
20.00 «Үкім 3» телехикаясы
21.00 «Орхан» телехикаясы
22.00 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23.00 «Күлфи» телехикаясы
00.10 «Дон И» телехикаясы
01.20 «Ханзада Жұмонг» телехикаясы

1+1

6:00 «ПАДЕНИЕ ОРДЕНА». Телехикая
6:55 «ПОЗДНЕЕ РАСКАЯНИЕ»
8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
9:30 «ДОБРОЕ УТРО, КАЗАХСТАН!»
11:00 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
13:05 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
14:30 «QOSLIKE»
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMIZ-ШОУ»
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:35 «ПЯТЬ МИНУТ ТИШИНЫ»
1:35 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
2:05 «ПОДКИДЫШ»
2:45 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»

КТК

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:05 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)
7:35 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”
8:35 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”
10:55 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
13:25 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
16:00 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”, турецкая драма.
18:15 “ТОПТУН”, детектив.
20:30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21:40 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
0:20 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
2:50 “ТОПТУН”
4:20 “АҢСАҒАН СӘБИ”
5:10 “ЗАКИРА”
5:50 “КТК ҚОРЖЫНЫ”

31

06:00 «Әзіл студио»
07:00 Информбюро (рус/каз)
08:00 «Күліп All» ойын-сауық бағдарламасы
08:20 «Ойнама» телехикаясы. 5 бөлім
09:00 Мультсериал «Губка Боб»
09:30 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
10:10 «Знакомьтесь: Дэйв»
12:20 «Геракл» (повтор)
14:30 КИНО. Джеймс Макэвой, Майкл Фассбендер в фантастическом боевике «Люди Икс: Апокалипсис» (повтор)
18:00 КИНО. Жан-Клод Ван Дамм в боевике «Кровавый спорт»
20:00 Информбюро (рус/каз)
21:00 КИНО. Дуэйн Джонсон в приключенческом боевике «Сокровище Амазонки»
23:10 КИНО. Майкл Б. Джордан в боевике «Крид 2» (повтор)
01:50 КИНО. Салман Кхан в драме «Чужой ребенок»
04:20 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
04:30 Телевикторина «BALA BATTLE»
05:00 «Күліп All» ойын-сауық бағдарламасы
05:20 «Ризамын» ойын-сауық бағдарламасы

7

4:40 “Бастық боламын”. Телехикая
5:30 Ата-ана. Бала-шаға. Телехикая
6:10 “МЫҢ РЕТ СҮЙДІМ”. Телехикая
7:30 Телесериал.
8:00 НОВОСТИ. УТРО.
8:10 Телесериал.
9:40 Телесериал.
10:50 “ТРЕНЕР АҒА”. Телехикая
13:00 ЖАҢАЛЫҚТАР.
13:15 НОВОСТИ. ДЕНЬ. ПРЯМОЙ ЭФИР.
13:30 “ТӘУІП ХО ЖУН”. Телехикая
15:40 “НУ, ПОГОДИ!”. Мультфильм.
16:00 Телесериал.
18:00 ҚОРЫТЫНДЫ ЖАҢАЛЫҚТАР.
18:30 Телесериал.
19:30 ИТОГОВЫЕ НОВОСТИ.
20:00 “ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ”. Телесериал.
22:10 “ДАЛЕКИЙ ГОРОД”. Телесериал.
0:10 Әзілің жарасса...
1:10 Телесериал.
2:20 “Сен BOSSың”. Телехикая
3:20 Әйгерім Сейфолланың сырласуы
4:00 Тазалық уақыты

НТК

07.00 «Разминка» (каз/рус)
07.15 «Қызық Live» (каз.)
08.20 «INSTA LIKE» (каз.)
08.50 «ARMANKIDS» (мультсериал, каз.)
09.00 «ALEXGAM» (мультсериал)
09.10 «АГЕНТ 203» (мультсериал)
10.10 «МИР НАИЗНАНКУ.ИНДОНЕЗИЯ»
11.20 Сериал «105» (2-й сезон)
12.00 “НЕ ДЕЙДІ?” (прямой эфир, каз.)
14.00 “ДӘМ ДОДА”
15.00 “ҚАЛА СЫРЫ” (реалити-шоу, каз.)
16.00 “БІР КӨРГЕННЕН”
17.00 Телехикая «Қашан туасың»
17.40 «INSTA TV» (каз.)
18.00 «МИР НАИЗНАНКУ.ИНДОНЕЗИЯ»
19.00 Сериал «105» (2-й сезон, драма, Шокан Чупанбаев, Аслан Бектенов,Сырым Кашкабаев)
19.30 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
20.30 Сериал «СПЕЦНАЗ» (боевик, США)
22.10 «1992»
00.30 «Қызық Live» (каз.)
01.40 Реалити-шоу «Жаңа казахи» (каз.)
02.50 – 03.00 «INSTA TV» (каз.)

СӘРСЕНБІ

21 ҚАЗАН

QAZAQSTAN

5:30 ӘНҰРАН
6:05 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
7:00 «ТАҢШОЛПАН»
9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР»
10:10 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ
12:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
13:10 «СЕЛТ ЕТКЕН СЕЗІМ»
14:20 «ЗАҢ АЛДЫНДА»
14:35 «IT ЖЕТІСТІКТЕР: ЖАҢА БУЫН»
14:50 «SUPERSTAR KZ» КҮНДЕЛІГІ
14:55 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
15:55 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ»
17:20 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
18:00 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
20:00 АҚПАРАТ
20:30 «АШЫҚ АЛАҢ» ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ТОК-ШОУЫ. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
21:25 «СОҢҒЫ ХАТ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
22:25 «АДАСҚАН» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
23:20 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
0:40 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
1:35 «СЕЛТ ЕТКЕН СЕЗІМ»
2:30 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
3:25 ӘНҰРАН
3:30 «АШЫҚ АЛАҢ» ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ТОК-ШОУЫ.
4:20 «ЗАҢ АЛДЫНДА»
4:40 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.

НТК

05:00 ТЕЛЕХИКАЯ. “РАУЗА”
06:00 “БІР БӘЙТЕРЕК, БІР ШЫНАР”.
08:00 “ОЯН!”
10:00 ТҰСАУКЕСЕР! ТЕЛЕХИКАЯ. “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
12:00 “ОЙНАIQ”
13:00 “БАЛАМ ҮШІН”
13:30 ТЕЛЕХИКАЯ. “РАУЗА”
14:15 “АҚ ЖЕҢГЕ”
15:15 ТЕЛЕХИКАЯ. “КЕЛІНЖАН”
16:15 КИНО “ДУБАЙ ЛЮБОЙ ЦЕНОЙ”
18:30 ЖАҢАЛЫҚТАР
19:00 “АҚ ЖЕҢГЕ”
20:00 ТЕЛЕХИКАЯ. “КЕЛІНЖАН”
21:00 “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
23:00 ТҰСАУКЕСЕР! “ӘЗІЛ БӘЙГЕ”
00:10 “ЛОВУШКА”
01:10 ТЕЛЕСЕРИАЛ “ДЕВОЧКИ МОИ”

ASTANA TV

06.30 «Күлфи» телехикаясы
07.50 «Үкім 3» телехикаясы
09.00 «Орхан» телехикаясы
10.25 «Үздік әзілдер»
11.30 Көркем фильм
13.30 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
15.00 «Заң аясында»
15.10 «Алау» телехикаясы
17.00 «Дон И» телехикаясы
18.20 «Сәлем, Дана!» телехикаясы
19.00 «Астанатимес»
20.00 «Үкім 3» телехикаясы
21.00 «ОРХАН» телехикаясы
22.00 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23.00 «Күлфи» телехикаясы
00.10 «Дон И» телехикаясы
01.20 «Ханзада Жұмонг» телехикаясы

КТК

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:35 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”
8:35 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”
10:55 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
13:25 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
16:00 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”
18:15 “ТОПТУН”, ДЕТЕКТИВ.
20:30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21:40 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”, РЕАЛИТИ-ШОУ.
0:20 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”, ДЕТЕКТИВ
2:50 “ТОПТУН”, ДЕТЕКТИВ (ХУД. СЕРИАЛ, ПОВТОР)
4:20 “АҢСАҒАН СӘБИ”, ОТАНДЫҚ ТЕЛЕХИКАЯСЫ
5:10 “ЗАКИРА”, ОТАНДЫҚ ТЕЛЕХИКАЯСЫ (ҚАЙТАЛАУ)
5:50 “КТК ҚОРЖЫНЫ”
6:05 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР

31

06:00 «ӘЗІЛ СТУДИО»
07:00 ИНФОРМБЮРО (РУС/КАЗ)
08:00 «КҮЛІП ALL»
08:20 «ОЙНАМА» ТЕЛЕХИКАЯСЫ. 6 БӨЛІМ
09:00 МУЛЬТСЕРИАЛ «ГУБКА БОБ»
09:30 МУЛЬТСЕРИАЛ «КУНГ-ФУ ПАНДА»
10:00 «ЧЕРЕПАШКИ-НИНДЗЯ»
10:30 «ДОМ БОЛЬШОЙ МАМОЧКИ»
12:50 «В ИЗГНАНИИ» (ПОВТОР)
15:00 «КОД 355» (ПОВТОР)
18:00 «ДОСПЕХИ БОГА»
20:00 ИНФОРМБЮРО (РУС/КАЗ)
21:00 «РОБОТ ПО ИМЕНИ ЧАППИ»
23:40 «ДОМ БОЛЬШОЙ МАМОЧКИ 2»
01:40 «СЕМЕЙНОЕ СЧАСТЬЕ»
04:20 «ӘЗІЛ СТУДИО» ОЙЫН-САУЫҚ БАҒДАРЛАМАСЫ
04:40 «1001 ӘЗІЛ» ОЙЫН-САУЫҚ БАҒДАРЛАМАСЫ
04:50 ТЕЛЕВИКТОРИНА «BALA BATTLE»
05:20 «КҮЛІП ALL»
05:40 «РИЗАМЫН» ОЙЫН-САУЫҚ БАҒДАРЛАМАСЫ

7

4:40 “Бастық боламын”. Телехикая
5:30 Ата-ана. Бала-шаға. Телехикая
6:10 “МЫҢ РЕТ СҮЙДІМ”. Телехикая
7:30 Телесериал.
8:00 НОВОСТИ. УТРО.
8:10 Телесериал.
9:40 Телесериал.
10:50 “ТРЕНЕР АҒА”. Телехикая
13:00 ЖАҢАЛЫҚТАР.
13:30 “ТӘУІП ХО ЖУН”. Телехикая
15:40 “НУ, ПОГОДИ!”. Мультфильм.
16:00 Телесериал.
18:00 ҚОРЫТЫНДЫ ЖАҢАЛЫҚТАР.
18:30 Телесериал.
20:00 “ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ”.
22:10 “ДАЛЕКИЙ ГОРОД”. Телесериал.
23:10 “ИФФЕТ”. Телехикая.
0:10 Әзілің жарасса...
1:10 Телесериал.
2:20 “Сен BOSSың”. Телехикая
3:20 Әйгерім Сейфолланың сырласуы
4:00 Тазалық уақыты

НТК

ПРОФИЛАКТИКА ДО 17.00
17.05 ТЕЛЕХИКАЯ «ШЫДА 2» (КАЗ.)
18.00 «МИР НАИЗНАНКУ.ИНДОНЕЗИЯ» (ТРЭВЕЛ-ШОУ)
19.00 СЕРИАЛ «105» (2-Й СЕЗОН, ДРАМА, ШОКАН ЧУПАНБАЕВ, АСЛАН БЕКТЕНОВ,СЫРЫМ КАШКАБАЕВ)
19.30 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
20.30 СЕРИАЛ «СПЕЦНАЗ» (БОЕВИК, США)
22.10 «ТЫ НЕ БУДЕШЬ В ОДИНОЧЕСТВЕ» (ФИЛЬМ УЖАСОВ, НУМИ РАПАС)
00.40 «ҚЫЗЫҚ LIVE» (КАЗ.)
02.00 РЕАЛИТИ-ШОУ «ЖАҢА КАЗАХИ»
03.00 «Ұ-NIGHT SHOW» (КАЗ.)
03.40 «INSTA TV» (КАЗ.)
04.00 – 05.00 ӘЗІЛ-КҮЛКІ БАҒДАРЛАМАСЫ «ЕКІ ЕЗУ» (КАЗ.)

БЕЙСЕНБІ

22 ҚАЗАН

QAZAQSTAN

5:30 ӘНҰРАН
6:05 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
7:00 «ТАҢШОЛПАН»
9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР»
10:10 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
12:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
13:00 АҚПАРАТ
13:10 «СЕЛТ ЕТКЕН СЕЗІМ»
14:20 «ТАЗА САНА»
14:55 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
15:55 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ»
17:00 АҚПАРАТ
17:20 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ» ӘЛЕУМЕТТІК ТОК-ШОУЫ. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
18:00 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
20:00 АҚПАРАТ
20:25 АҚША ӘЛІППЕСІ
20:30 «АШЫҚ АЛАҢ» ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ТОК-ШОУЫ. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
21:25 «СОҢҒЫ ХАТ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
22:25 «АДАСҚАН» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
23:20 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
0:35 АҚША ӘЛІППЕСІ
0:40 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
1:35 «СЕЛТ ЕТКЕН СЕЗІМ»
2:30 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
3:20 ӘНҰРАН
3:25 «АШЫҚ АЛАҢ»
4:10 «ТАЗА САНА»
4:40 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ»

НТК

05:00 Телехикая. “Рауза”
06:00 “Мен даланың қызымын”.
08:00 “Оян!”
10:00 “Алданған тағдыр”
12:00 “ОйнаIQ”
13:00 “Өзекті”
13:30 Телехикая. “Рауза”
14:15 Тұсаукесер! Телехикая. “Ақ жеңге”
15:15 Телехикая. “Келінжан”
16:15 Кино “Ва-банк”
18:00 Новости
18:30 Жаңалықтар
19:00 Тұсаукесер! Телехикая. “Ақ жеңге”
20:00 Телехикая. “Келінжан”
21:00 “Алданған тағдыр”
23:00 Тұсаукесер! “Әзіл бәйге”
00:10 Премьера! Телесериал “Ловушка”
01:10 Телесериал “Девочки мои”

ASTANA TV

06.30 «Күлфи» телехикаясы
07.50 «Үкім 3» телехикаясы
09.00 «Орхан» телехикаясы
10.25 «Үздік әзілдер»
11.30 Көркем фильм
13.30 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
15.00 «Новая экономика»
15.10 «Алау» телехикаясы
17.00 «Дон И» телехикаясы
18.20 «Сәлем, Дана!» телехикаясы
19.00 «Astanatimes»
20.00 «Үкім 3» телехикаясы
21.00 «ОРХАН» телехикаясы
22.00 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23.00 «Күлфи» телехикаясы
00.10 «Дон И» телехикаясы
01.20 «Ханзада Жұмонг» телехикаясы

ИММУНДЫҚ СТАТУСҚА СИПАТТАМА

Иммундық жүйе – ағзамызды түрлі микробтар мен жұқпалардан бірлесіп қорғайтын жасушалар, тіндер, органдар және күрделі ақуыздардан тұратын біртұтас механизм. Бұл жүйе ағза үшін не пайдалы, не зиян екенін жақсы ажырата алады. Жалпы, ағза инфекцияларға қарсы тұру үшін екі негізгі әдісті қолданады:

1) гуморальдық иммунитет – антиденелердің көмегімен қорғайтын реакция;

2) жасушалық иммунитет – негізгі Т-жасушалардың (CD4 және CD8) белсенділігіне негізделген.

CD4 жасушаларын көбіне «көмекшілер» (Т-хелперлер) деп атайды, себебі олар CD8 жасушаларына белгі беріп, бүкіл иммундық жүйені жұмылдырады. CD8 жасушалары «жоюшылар» (Т-киллерлер) ретінде жұмыс істеп, вирус жұқтырған жасушаларды анықтап, жойып жібереді. Ағза вирустармен және АИТВ-инфекциясымен күресу үшін дәл осы жасушалық иммунитетке сүйенеді.

АИТВ-инфекциясы – адамның иммун тапшылығы вирусы туындататын созылмалы ауру. Ол иммундық жүйені ерекше түрде зақымдап, жүре пайда болған иммундық тапшылық синдромы қалыптасқанға дейін оның біртіндеп бұзылуына әкеледі.

АИТВ CD4 рецепторын жасушаға кіретін қақпа ретінде пайдаланады, сондықтан бірінші кезекте дәл осы Т-хелперлер мен макрофагтар зардап шегеді. Олар иммундық реакцияны іске қосады, бірақ ол АИТВ-дан толықтай өз бетінше айығуға қол жеткізу үшін ешқашан жеткілікті түрде тиімді болмайды. Нәтижесінде қайшылықты жағдай қалыптасады: макрофагтар мен Т-хелперлер киллер-жасушалардың жұмысын бастап береді, ал олар өз кезегінде иммунитеттің зарарланған сигналдық жасушаларын жояды.

Т-хелперлер киллерлердің шабуылына барынша табысты ұшырайды, сол себепті ең алдымен олардың популяциясы сарқылады. Макрофагтар да жойылуға ұшырайды, бірақ бұл үдеріс иммундық жүйе ақуыздарын қосымша қолдануды қажет ететіндіктен, әлдеқайда баяу жүреді.

Алғашқы жұқтыру және жіті АИТВ инфекциясы кезінде айқын иммундық жауаптың салдарынан CD4 жасушаларының саны күрт төмендейді, алайда бұл кезең ұзаққа созылмайды, бірнеше айдан кейін вирус пен иммундық жүйе белгілі бір тепе-теңдік күйге келеді. Осы кезде қандағы вирустар мөлшері (виремия) азайған соң, жасушалардың саны біртіндеп қалпына келе бастайды. Алайда антиретровирустық терапиясыз олар ешқашан бастапқы деңгейіне жете алмайды. Жұқтырғаннан кейін бір апта өткен соң цитокиндік реакциялар каскады іске қосылады. Сонымен қатар инфекцияны бақылауда ұстауға көмектесетін қандағы цитокиндер санының айтарлықтай өсетіні байқалады.

Осы кезеңде CD8 Т-лимфоциттерінің саны да артып, олар инфекцияны тежеуде негізгі рөл атқарады, атап айтқанда, цитолиз көмегімен АИТВ зақымдаған жасушаларды жояды. Олар цитокиндер өндірісін арттыру арқылы жанама түрде әсер етеді.

CD8-лимфоциттер популяциясының арту кезеңіне вирус жүктемесінің алғашқы азаюы сәйкес келеді. Т-жасушалары вирусты жоюға қабілетті, бірақ ол иммунитеттен қорғана отырып, өте жылдам мутацияға ұшырайды.

Кейіннен АИТВ-ны диагностикалау үшін иммунограмма аз ақпарат беретін болады, өйткені көрсеткіштер қалыпты мәндерге жақындайды. Егер қалыпты жағдайдан ауытқулар болса, олар аса маңызды емес. Әдетте CD4-лимфоциттердің жалпы саны азаяды. CD8-лимфоциттердің саны жоғарылауы мүмкін. CD4/CD8 арақатынасы кемиді. АИТВ кезінде аталған көрсеткіш бірден аз болады. Бірнеше жылдан кейін айқын иммундық тапшылық сатысы (ЖИТС) басталады. Бұл жағдайда қандағы CD4 саны күрт төмендейді.

Дені сау адамда олардың саны орта есеппен 1 мкл-де 800-ден 1050-ге дейін. Қандағы CD4 мөлшерінің 1 мкл-де 500-ден 1600-ге дейін болуы қалыпты жағдай деп саналады. АИТВ кезінде олардың саны 1 мкл-де 200-ге және одан да аз деңгейге дейін төмендеуі мүмкін. Т-лимфоциттердің жалпы саны 1 мкл-де 1000-ге және одан да төмен деңгейге дейін азаяды. CD8 саны қалыпты шекте қалады. Сондықтан CD4/CD8 арақатынасы айтарлықтай кемиді, ал қалыпты жағдайда

6:00 «ПАДЕНИЕ ОРДЕНА». Телехикая
6:55 «ПОЗДНЕЕ РАСКАЯНИЕ»
8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
11:05 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
13:05 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14:30 «QOSLIKE»
18:30 «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19:00 «KÖREMIZ-ШОУ»
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:35 «ПЯТЬ МИНУТ ТИШИНЫ. ВОЗВРАЩЕНИЕ»
2:05 «ПОДКИДЫШ»
3:15 «KÖREMIZ-ШОУ»
4:15 «П@YTINA» бағдарламасы

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:35 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”
8:35 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”
10:55 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
13:25 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
16:00 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”, турецкая драма.
18:15 “ТОПТУН”, детектив.
20:30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:40 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
0:20 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
2:50 “ТОПТУН”
4:20 “АҢСАҒАН СӘБИ”, отандық телехикаясы
5:10 “ЗАКИРА”, отандық телехикаясы (қайталау)
5:50 “КТК ҚОРЖЫНЫ”
6:05 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)

06:00 «Әзіл студио»
07:00 Информбюро (рус/каз)
08:00 «Күліп All»
08:20 «Ойнама» телехикаясы. 7 бөлім
09:00 Мультсериал «Губка Боб»
09:30 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
10:10 «Дом большой мамочки 2» (повтор)
12:30 е «Кровавый спорт» (повтор)
14:40 «Сокровище Амазонки»
17:10 «Вертикальный предел»
20:00 Информбюро (рус/каз)
21:00 «Конец света»
23:50 «Большие мамочки: Сын как отец»
01:50 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
03:20 «Time Vine»
03:40 «TikTok show»
04:40 «1001 Әзіл»
04:50 Телевикторина «BALA BATTLE»
05:20 «Күліп All» ойын-сауық бағдарламасы
05:40 «Ризамын» ойын-сауық бағдарламасы

4:40 “Бастық боламын”. Телехикая
5:30 Ата-ана. Бала-шаға. Телехикая
6:10 “МЫҢ РЕТ СҮЙДІМ”. Телехикая
7:30 Телесериал.
8:10 Телесериал.
9:40 Телесериал.
10:50 “ТРЕНЕР АҒА”. Телехикая
13:30 “ТӘУІП ХО ЖУН”. Телехикая
15:40 “НУ, ПОГОДИ!”. Мультфильм.
16:00 Телесериал.
18:00 ҚОРЫТЫНДЫ ЖАҢАЛЫҚТАР.
18:30 Телесериал.
19:30 ИТОГОВЫЕ НОВОСТИ.
20:00 “ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ”. Телесериал.
22:10 “ДАЛЕКИЙ ГОРОД”. Телесериал.
23:10 “ИФФЕТ”. Телехикая.
0:10 Әзілің жарасса...
1:10 Телесериал.
2:20 “Сен BOSSың”. Телехикая
3:20 Әйгерім Сейфолланың сырласуы

07.00 «Разминка» (каз/рус)
07.15 «Қызық Live» (каз.)
08.20 «INSTA LIKE» (каз.)
08.50 «ARMANKIDS» (мультсериал, каз.)
09.00 «ALEXGAM» (мультсериал)
09.10 «АГЕНТ 203» (мультсериал)
10.10 «МИР НАИЗНАНКУ.ИНДОНЕЗИЯ»
11.20 Сериал «105» (2-й сезон)
12.00 «НЕ ДЕЙДІ?» (прямой эфир, каз.)
14.00 “ДӘМ ДОДА”
15.00 “ҚАЛА СЫРЫ” (реалити-шоу, каз.)
16.00 “БІР КӨРГЕННЕН”
17.00 Телехикая «Шыда 2» (каз.)
18.00 «МИР НАИЗНАНКУ.ИНДОНЕЗИЯ»
19.00 Сериал «105»
19.30 «ОДНАЖДЫ В РОССИИ»
20.30 Сериал «СПЕЦНАЗ» (боевик, США)
22.10 «ДЬЯВОЛ»
00.00 «Қызық Live» (каз.)

01.20 Реалити-шоу «Жаңа казахи» (каз.)
02.40 «Ұ-NIGHT SHOW» (каз.)
04.00 – 05.00 «Екі езу» (каз.)

ЖҰМА
23 ҚАЗАН

QAZAQSTAN

5:30 ӘНҰРАН
6:00 АҚША ӘЛІППЕСІ
6:05 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
7:00 «ТАҢШОЛПАН»
9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР»
10:10 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
12:10 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
13:10 «СЕЛТ ЕТКЕН СЕЗІМ»
14:20 «ҚАРҚЫНДЫ ҚҰРЫЛЫС»
14:50 «ЕРТІС – ТІРШІЛІК АРТЕРИЯСЫ»
15:20 «SUPERSTAR KZ» КҮНДЕЛІГІ.
15:25 «КӨҢІЛ ТОЛҚЫНЫ»
15:55 «СЕЗІМ ТОЛҚЫНЫ» .
17:20 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
18:00 «МЕЛЕК» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
20:00 АҚПАРАТ
20:30 «АШЫҚ АЛАҢ»
21:25 «СОҢҒЫ ХАТ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
22:25 «ҚАУІП ШЕГІНДЕ» ТЕЛЕХИКАЯСЫ.
23:20 «ҚЫЗЫҚ ЕКЕН...»
0:10 «ПАРАСАТ МАЙДАНЫ»
1:20 «ҚАЗІР АЙТАЙЫҚ»
2:10 «СЕЛТ ЕТКЕН СЕЗІМ»
3:05 «ҚАРҚЫНДЫ ҚҰРЫЛЫС»
3:35 «АШЫҚ АЛАҢ»

05:00 ТЕЛЕХИКАЯ. “РАУЗА”
06:00 “ӘН ӘЛЕМІ”. ҚАЙРАТ БАЕКЕНОВ
08:00 “ОЯН!”
10:00 “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
12:00 “ОЙНАIQ”
13:00 “БІЗДІҢ НАЗАРДА”
13:30 ТЕЛЕХИКАЯ. “РАУЗА”
14:15 “АҚ ЖЕҢГЕ”
15:15 ТЕЛЕХИКАЯ. “КЕЛІНЖАН”
16:20 КИНО “БАЙДЫҢ БАЛАСЫ”
18:30 ЖАҢАЛЫҚТАР
19:00 “АҚ ЖЕҢГЕ”
20:00 ТЕЛЕХИКАЯ. “КЕЛІНЖАН”
21:00 “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
23:00 “КЕШIREC”
00:10 “ЛОВУШКА”

ASTANA TV

06.30 «Күлфи» телехикаясы
07.50 «Үкім 3» телехикаясы
09.00 «Орхан» телехикаясы
10.25 «Үздік әзілдер»
11.30 Көркем фильм
13.20 «Зу-Зу Күлпаш» телехикаясы
14.35 «Қолтаңба»
15.00 «Заң аясында»
15.10 «Алау» телехикаясы
17.00 «Дон И» телехикаясы
18.20 «Сәлем, Дана!» телехикаясы
19.00 «Astanatimes»
20.00 «Үкім 3» телехикаясы
21.00 «ОРХАН» телехикаясы
22.00 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23.00 «Күлфи» телехикаясы
00.10 «Дон И» телехикаясы
01.20 «Ханзада Жумонг» телехикаясы

6:00 «ПАДЕНИЕ ОРДЕНА». Телехикая
6:50 «ПОЗДНЕЕ РАСКАЯНИЕ»
8:00 «ҚАЙЫРЛЫ ТАҢ, ҚАЗАҚСТАН!»
11:05 «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
12:05 «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
13:05 «ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ!»
14:10 «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14:30 «QOSLIKE»
19:00 «KÖREMIZ-ШОУ»
20:00 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20:30 «ҚҰРЫЛТАЙ ОНЛАЙН»
20:55 «ПОЛЕ ЧУДЕС»
22:30 «Я ИДУ ТЕБЯ ИСКАТЬ-5. ВЗРЫВ»
1:05 «Я ИДУ ТЕБЯ ИСКАТЬ-5. ОДЕРЖИМОСТЬ»
3:15 «KÖREMIZ-ШОУ»
4:15 «П@YTINA» бағдарламасы

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:35 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”
8:35 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”
10:55 “АГЕНТЫ СПРАВЕДЛИВОСТИ”
13:25 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
16:00 “ПЛАМЯ ЖИЗНИ”, турецкая драма.
18:15 “ТОПТУН”, детектив.
20:30 КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21:00 ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21:40 “ЛУЧШАЯ ПОДРУГА”, мелодрама
1:55 “ТОПТУН”, детектив
3:45 “АҢСАҒАН СӘБИ”
4:45 “ЗАКИРА”
5:30 “КТК ҚОРЖЫНЫ”

06:00 «Әзіл студио»
07:00 Информбюро (рус/каз)
08:00 «Күліп All» ойын-сауық бағдарламасы
08:20 «Ойнама» телехикаясы. 8 бөлім
09:00 Мультсериал «Губка Боб»
09:15 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
09:40 «Большие мамочки: Сын как отец»
12:20 «Вертикальный предел» (повтор)
15:20 «Доспехи Бога» (повтор)
17:30 «Доспехи Бога 2»
20:00 Информбюро (рус/каз)
21:00 «Робин Гуд: Начало»
23:30 «Робот по имени Чаппи» (повтор)
02:00 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
03:20 «Time Vine» ойын-сауық бағдарламасы
03:40 «TikTok show»
04:40 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
04:50 Телевикторина «BALA BATTLE»
05:20 «Күліп All» ойын-сауық бағдарламасы
05:40 «Ризамын» ойын-сауық бағдарламасы

4:40 “Бастық боламын”. Телехикая
5:30 Ата-ана. Бала-шаға. Телехикая
6:10 “МЫҢ РЕТ СҮЙДІМ”. Телехикая
7:30 Телесериал.
8:10 Телесериал.
9:40 Телесериал.
10:50 “Ж¥МБАҚ ҚЫЗ”. Көркем фильм.
13:00 ЖАҢАЛЫҚТАР.
13:30 “ТӘУІП ХО ЖУН”. Телехикая
15:40 “НУ, ПОГОДИ!”. Мультфильм.
16:00 Телесериал.
18:00 ҚОРЫТЫНДЫ ЖАҢАЛЫҚТАР.
18:30 Телесериал.
20:00 “ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ”. Телесериал.
22:10 “ДАЛЕКИЙ ГОРОД”. Телесериал.
23:10 “ИФФЕТ”. Телехикая.
0:10 Әзілің жарасса...
1:10 Телесериал.
2:20 “Сен BOSSың”.
3:20 Әйгерім Сейфолланың сырласуы
4:00 Тазалық уақыты

07.00 «Разминка» (каз/рус)
07.15 «Қызық Live» (каз.)
08.20 «INSTA LIKE» (каз.)
08.50 «ARMANKIDS» (мультсериал, каз.)
09.00 «ALEXGAM» (мультсериал)
09.10 «АГЕНТ 203» (мультсериал)
10.10 «МИР НАИЗНАНКУ.ИНДОНЕЗИЯ»
11.20 Сериал «105» (2-й сезон)
12.00 «ТАЗА LIFE»
13.00 «NEW ME 360»
14.00 Телехикая «Шыда 2» (каз.)
15.00 «ВАКЦИНА ОТ КОРРУПЦИИ»
17.00 «ОХОТА НА ДИКАРЕЙ» (приключенческая комедия, Сэм Нил, Стэн Уокер)
19.30 «КИБЕР» (криминальный триллер, Крис Хэмсворт, Виола Дэвис, Энди Он)
22.00 «ДОЖИТЬ ДО РАССВЕТА» (фильм ужасов, Майкл Чимино,Петер Стормаре, Элла Рубин)
00.10 «TABOO» (каз. Новый сезон)
02.00 «Қызық Live» (каз.)
03.00 Реалити-шоу «Жаңа казахи» (каз.)
03.40 «Ұ-NIGHT SHOW» (каз.)
04.20 «INSTA TV» (каз.)
04.40 – 05.00 Әзіл-күлкі бағдарламасы «Екі езу» (каз.)

СЕНБІ
24 ҚАЗАН

QAZAQSTAN

5:30 Әнұран
6:05 «Құдаша қыз» телехикаясы.
7:35 «Көңіл толқыны»
8:35 «АҚСАУЫТ»
9:00 «ЖОҒАЛҒАН ЖЫЛДАР» телехикаясы.
10:00 «Мелек» телехикаясы.
12:00 «PRIME ERA»
12:20 «SuperStar Kz» Мега жобасы
14:50 Дисней ұсынады: «Сақшы арыстан»
15:30 «САҒЫНДЫМ САҒЫМ ЖЫЛДАР»
17:10 «БІР ЕЛДІҢ ПЕРЗЕНТТЕРІ»
17:30 «ӘЛЕМ ЖӘНЕ БІЗ»
17:45 «ҚҰРЫЛТАЙ»
18:00 «МЕЛЕК» телехикаясы.
20:00 «SUPERSTAR KZ» МЕГА ЖОБАСЫ.
22:30 «Болған оқиға» көркем фильмі
0:25 «Сағындым сағым жылдар» Шәмішбай Сариевтің 80 жылдығына арналған шығармашылық кеші
2:05 «Әлем және біз»
2:20 «Құрылтай»
2:35 Әнұран
2:40 «Құдаша қыз» телехикаясы.
4:25 «Көңіл толқыны»
5:10 «Prime era»

05:00 “COVER SHOW”
07:00 “ОТАНЫМ ДЕСЕМ”.
09:00 “АЗАМАТ”
10:00 “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
11:00 МУЛЬТФИЛЬМ
12:15 “COVER SHOW”
13:00 ДРАМА “КРИД 3”
15:00 ТҰСАУКЕСЕР! “ЖЕКПЕ-ЖЕК АЙТЫС”
16:30 “АҚ ЖЕҢГЕ”
19:00 ТҰСАУКЕСЕР! “ТОП-ТАРТЫС”
21:00 “АЛДАНҒАН ТАҒДЫР”
22:00 “7 КҮН”
22:40 ЖҰМЫР ЖЕР
23:00 ДРАМА “КРИД 3”
01:00 ТЕЛЕСЕРИАЛ “ДЕВОЧКИ МОИ”

ASTANA TV

06.00 «Үздік әзілдер»
06.30 «Күлфи» телехикаясы
07.50 «Үкім 3» телехикаясы
09.00 «Орхан» телехикаясы
10.25 «Жажда мести» Кино
13.50 «Зу-Зу Күлпаш 4» телехикаясы
15.00 «Ех, Нәкөнай» телехикаясы
17.00 «SARAP TIMES»
18.00 Көркем фильм
20.00 «Үкім 3» телехикаясы
21.00 «ОРХАН» телехикаясы
22.00 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23.00 «Күлфи» телехикаясы
00.10 Көркем фильм

6:00 «ҚАЙМАҚ» бағдарламасы
7:10 «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
7:50 «ҚҰРЫЛТАЙ ОНЛАЙН»
8:20 «АУЫЛ МҰҒАЛІМІ»
9:20 «ПОЛЕ ЧУДЕС»
10:55 «БАҚЫТ ДЕГЕН – СЕНІҢ БАЛА КҮНДЕРІҢ»
13:00 «ЗАБЫТЫЙ АНГЕЛ»
17:30 «ТОЧЬ-В-ТОЧЬ»
20:00 «BASTY PRIME»
20:50 «РЕЦЕПТ СЧАСТЬЯ»
1:05 «ЛЕВ ЯШИН. ВРАТАРЬ МОЕЙ МЕЧТЫ»
2:55 «ҚАЙМАҚ» бағдарламасы
3:30 «П@YTINA» бағдарламасы

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:30 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”)
7:50 “БЫЛО ДЕЛО”
10:00 “МАХАББАТ ӘЛЕМІ”, концерт
12:00 “ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА”
14:00 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”
16:40 “ЛУЧШАЯ ПОДРУГА”
21:00 “ПРИНЦЕССА ЛЯГУШКА”, мелодрама
1:15 “БЫЛО ДЕЛО”
3:30 “МАХАББАТ ӘЛЕМІ”
5:40 “КТК ҚОРЖЫНЫ”
6:15 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”

06:00 «Әзіл студио»
07:00 «Күліп All»
07:30 «Тәтті шоу»
08:30 Мультсериал «Губка Боб»
09:30 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
10:00 «Готовим с Адель»
10:40 «ҚалаOFF» телехикаясы 2-3 бөлім
12:00 «Ойнама» телехикаясы.
13:20 «АІ Бәрекелді шоу» (повтор)
15:40 «Конь Юлий и большие скачки»
17:40 «Странный мир»
19:50 «Чёрная Пантера: Ваканда навеки»
23:40 «Конец света» (повтор)
02:00 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
03:00 «Күліп All»
04:00 «Time Vine»
04:20 «TikTok show»
05:00 «1001 Әзіл»
05:10 «BALA BATTLE»
05:30 «What’s up?»

4:40 “Бастық боламын”. Телехикая
5:30 Ата-ана. Бала-шаға. Телехикая
6:10 “Тақиясыз періште”. Телехикая
9:00 Телесериал.
13:20 Дискотека 80-х. (2014-2015 гг.)
15:50 “ХОТЯ БЫ КИНОДА 3”
18:00 Телесериал.
20:00 “ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ”. Телесериал.
22:10 “ДАЛЕКИЙ ГОРОД”. Телесериал.
22:50 “ИФФЕТ”. Телехикая.
0:10 “Әзілің жарасса”.
2:40 Телесериал.
3:40 Әйгерім Сейфолланың сырласуы

07.00 «Қызық Live» (каз.)
08.00 Реалити-шоу «Жаңа казахи» (каз.)
09.00 «INSTA LIKE» (каз.)
09.50 «ALEXGAM» (мультсериал)
10.00 «АГЕНТ 203» (мультсериал)
10.20 «КУНГ- ФУ ПАНДА» (анимационный фильм)
12.00 «СОНИК В КИНО 3» (семейное фэнтэзи-анимация, Джим Керри, Киану Ривз, Идрис Эльба)
14.20 «АНЧАРТЕД: НА КАРТАХ НЕ ЗНАЧИТСЯ» (приключенческий боевик, Марк Уолберг,Том Холланд, Антонио Бандерас)
17.00 «ФЛЕШБЭК» (боевик, Лиам Нисон, Моника Белуччи, Гай Пирс)
19.10 «СМОКИНГ» (комедийный боевик, Джеки Чан, Дженнифер Лав Хьюитт)
21.00 «ГЛАДИАТОР П» (исторический боевик, Пол Мескал, Дензел Вашингтон, Педро Паскаль)
00.10 «TABOO» (каз.)
02.50 Реалити-шоу «Жаңа казахи» (каз.)
03.30 «Ұ-NIGHT SHOW» (каз.)
04.10 «INSTA TV» (каз.)
04.30 – 05.00 Әзіл-күлкі бағдарламасы «Екі езу» (каз.)

07.00 «Қызық Live» (каз.)
07.30 «Қызық Live» (каз.)
07.55 «Болған оқиға» көркем фильмі
09.40 МЕРЕКЕЛІК ҚҰТТЫҚТАУ
09.45 «ДАҢҚЫ АСҚАН АСТАНА»
10:00 «Мелек» телехикаясы.
12:00 «ЖАСАМПАЗ ҰЛТ»
12:25 «SuperStar Kz» Мега жобасы
14:55 МЕРЕКЕЛІК ҚҰТТЫҚТАУ
15:00 «МузАрт» ансамблінің концерті
17:05 МЕРЕКЕЛІК ҚҰТТЫҚТАУ
17:10 «ЕГЕМЕНДІК ФЕНОМЕНІ»
17:40 «АҚОРДА»
18:00 «МЕЛЕК» телехикаясы.
20:00 «АПТА»
20:40 «СОҢҒЫ ХАТ» телехикаясы.
21:35 РЕСПУБЛИКА КҮНІНЕ АРНАЛҒАН МЕРЕКЕЛІК КОНЦЕРТ
22:50 «Томирис» көркем фильмі
1:50 «Апта»
2:30 «Ақорда»
2:50 Әнұран
2:55 «Көңіл толқыны»
3:45 «Құдаша қыз» телехикаясы.
5:10 «Жасампаз ұлт»

05:00 “Cover show”
06:00 “Ән әлемі тәлімгері”.
07:30 “Қазақстаным, алға!”.
09:30 Документальный фильм
10:00 “Алданған тағдыр”
11:00 “Музарт – 25 жыл” концерті
13:00 Кино “Байдың баласы”
14:40 Мелодрама “Путь домой”
16:30 “Ақ жеңге”
19:00 “Жұлдызды жекпе-жек”
21:00 Тұсаукесер! Телехикая. “Алданған тағдыр”
22:00 Боевик “РобоКоп”
00:00 “Creative Qazaqstan”
00:30 Телесериал “Чужие родные”

ASTANA TV

06.00 «Үздік әзілдер»
06.30 «Күлфи» телехикаясы
07.50 «Үкім 3» телехикаясы
09.00 «Орхан» телехикаясы
11.00 «Ех, Нәкөнай» телехикаясы
13.10 Көркем фильм
16.25 Көркем фильм
17.30 «Шымкент Думан»
21.00 «ОРХАН» телехикаясы
22.00 «Жаралы жүрек» телехикаясы
23.00 «Күлфи» телехикаясы
00.10 «Жажда мести» Кино

6:00 «ҚАЙМАҚ» бағдарламасы
7:20 «BASTY PRIME»
8:35 «Ауыл мұғалімі» телехикаясында
9:30 Пусть говорят
11:00 «Бақыт деген – Сенің бала күндерің» балаларға арналған музыкалық таланттар шоуы
13:00 В многосерийной мелодраме «Рецепт счастья»
17:35 «Қажымұқан» фильмінде
20:00 «Аналитика»
20:50 «Моя родная»
1:25 «Команды»
2:20 «Қайтмақ» бағдарламасы
3:30 «П@утіпа» бағдарламасы

7:00 ҚР ӘНҰРАНЫ
7:05 “ШЫМКЕНТ ШОУ”, әзіл-сықақ театры
10:05 “РЕФОРМА”, ақпараттық-сараптамалық бағдарламасы
10:35 РЕСПУБЛИКА КҮНІНЕ АРНАЛҒАН МЕРЕКЕЛІК КОНЦЕРТ
12:00 “МАЛАЙ”, комедия (худ. фильм)
14:00 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”, реалити-шоу
16:45 “ПРИНЦЕССА ЛЯГУШКА”, мелодрама
21:00 “ПОРТРЕТ НЕДЕЛИ” с Артуром Платоновым
22:00 “БИТВА ЭКСТРАСЕНСОВ. РЕВАНШ”, реалити-шоу
0:30 “БЫЛО ДЕЛО”
2:50 ҚУАНДЫҚ РАХЫМНЫҢ ӘН КЕШІ, концерт
4:00 “ШЫМКЕНТ ШОУ”, әзіл-сықақ театры (қайталау)
5:50 “ӘНІМ СЕН ЕДІҢ”, ойын-сауық бағдарламасы (қайталау)

06:00 «Әзіл студио»
07:00 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
08:00 «Тәтті шоу»
08:30 Мультсериал «Губка Боб»
08:50 Мультсериал «Черепашки-ниндзя»
09:20 «Готовим с Адель»
10:00 Телевикторина «TeleBingo»
10:25 «Күліп All»
10:30 «ҚалаOFF» телехикаясы 4 бөлім
11:10 Тұсаукесер! «Қорған» телехикаясы.
12:20 «Странный мир» (повтор)
14:40 «Робин Гуд: Начало» (повтор
17:20 «Тор: Любовь и гром»
20:00 «АІ Бәрекелді шоу»
22:20 «Крид 3»
01:00 «Bizdin show» ойын-сауық бағдарламасы
02:30 «31 әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
03:50 «TikTok show» ойын-сауық бағдарламасы
04:10 «Time Vine» ойын-сауық бағдарламасы
04:30 «1001 Әзіл» ойын-сауық бағдарламасы
04:40 Телевикторина «BALA BATTLE»
05:10 «Әзіл студио» ойын-сауық бағдарламасы
05:30 «Ризамын»

4:40 “Бастық боламын”. Телехикая, (Қазақстан, 2016 ж.)
5:30 Ата-ана. Бала-шаға. Телехикая, (Қазақстан)
6:10 “Тақиясыз періште”. Телехикая, үздік бөлімдер.
7:30 Мерекелік концерт
9:00 Телесериал.
13:20 “Хотя бы кинода 3”. Көркем фильм. (Қазақстан, 2023 ж.)
15:20 “ХОТЯ БЫ КИНОДА 4”. Көркем фильм. (Қазахстан, 2026 ж.)
17:20 Телесериал.
20:00 “ЗАПРЕТНАЯ ЛЮБОВЬ”. Телесериал.
22:10 “ДАЛЕКИЙ ГОРОД”. Телесериал.
22:50 “ДОСПЕХИ БОГА: В ПОИСКАХ СОКРОВИЩ”. (Китай, 2017 ж.)
0:50 “ШАНШАР”. Әзіл-сықақ бағдарлама.
2:20 Телесериал.
3:30 Тазалық уақыты

07.00 «Қызық Live» (каз.)
08.00 Реалити-шоу «Жаңа казахи» (каз.)
09.00 «INSTA LIKE» (каз.)
09.50 «ALEXGAM» (мультсериал)
10.00 «АГЕНТ 203» (мультсериал)
10.20 «КУНГ- ФУ ПАНДА» (анимационный фильм)
12.00 «СОНИК В КИНО 3» (семейное фэнтэзи-анимация, Джим Керри, Киану Ривз, Идрис Эльба)
14.20 «АНЧАРТЕД: НА КАРТАХ НЕ ЗНАЧИТСЯ» (приключенческий боевик, Марк Уолберг,Том Холланд, Антонио Бандерас)
17.00 «ФЛЕШБЭК» (боевик, Лиам Нисон, Моника Белуччи, Гай Пирс)
19.10 «СМОКИНГ» (комедийный боевик, Джеки Чан, Дженнифер Лав Хьюитт)
21.00 «ГЛАДИАТОР П» (исторический боевик, Пол Мескал, Дензел Вашингтон, Педро Паскаль)
00.10 «TABOO» (каз.)
02.50 Реалити-шоу «Жаңа казахи» (каз.)
03.30 «Ұ-NIGHT SHOW» (каз.)
04.10 «INSTA TV» (каз.)
04.30 – 05.00 Әзіл-күлкі бағдарламасы «Екі езу» (каз.)

ол 0,9-1,9 аралығын құрайды. Яғни, CD4-лимфоциттерінің саны CD8-ден бір жарым-екі есе көп болуы тиіс, бірақ АИТВ кезінде олар әлдеқайда азайып кетеді. CD4 деңгейінің төмендеуі баяу, бірақ бір қалыпты әрі тоқтаусыз жүреді.

Ауру басталғаннан кейін орта есеппен 5 жыл өткен соң олардың деңгейі 1 мкл-де 400-ден төмен түседі. 7 жылдан кейін олардың саны тіпті 1 мкл-де 200-ден азаяды. Осы сәттен бастап иммундық қорғаныстың тиімділігі соншалықты төмендейді, нәтижесінде дені сау адам үшін зиянсыз оппортунистік инфекциялар еш кедергісіз көбейіп, клиникалық тұрғыдан айқын ауруларды туындата алады.

Е.КУРГАНСКАЯ,
Астана қаласы әкімдігінің АИТВ инфекциясының алдын алу орталығы МКҚК зертханашы дәрігер

КӨҢІЛ АЙТУ

Елорданың құрметті еңбек ардагері, танымал мемлекет және қоғам қайраткері **Алимов Серік Әлімұлы** 87 жасқа қараған шақта бұл фәниден озды деген суық хабар қабырғамызды қайыстырды.

Серік Әлімұлы 1939 жылы 24 қарашада Қарағанды облысы Қу ауданы Сартау селолық кеңесінде дүниеге келген. Ол саналы ғұмырын туған елінің өркендеуіне, ауыл шаруашылығы мен мемлекеттік басқару саласының дамуына арнаған білікті басшы, асыл азамат еді.

Еңбек жолы мен қоғамдық қызметі:

1959-1963 жылдары: Егіндібұлақ орта мектебін бітірген соң, жаңадан ашылған автобазада және «Комсомол» совхозында көлік жүргізушісі болып еңбек жолын бастады.

1963-1977 жылдары: Целиноград ауылшаруашылық институтында автомобиль транспортының инженер-механигі мамандығын алып, Қорғалжын ауданы Баршын кентіндегі машина-жөндеу шеберханасында бақылаушы-механик, басшы және бас инженер лауазымдарын абыроймен атқарды.

1977-1988 жылдары: «Сарыөзен» кентінің директоры, Теңіз ауданының ауылшаруашылық өндірістік бірлестігінің басшысы қызметтерін атқарды. Теңіз аудандық партия комитетінің мүшесі және аудандық кеңестің депутаты болып сайланды.

1988-1997 жылдары: Қорғалжын ауданының ауылшаруашылық өндірістік бірлестігінің басшысы, «Амангелді» кентінің директоры, кейіннен Қарағанды облысы Теңіз ауданының әкімі болып, ел басқару ісінде жоғары ұйымдастырушылық қабілетін көрсетті.

1997-2013 жылдары: Қарағанды облыстық ауылшаруашылық мекемесінде бас инженер, Астана қаласы, Интернациональный кентінің әкімі қызметтерін атқарды. Зейнетке шыққанға дейін 10 жылдан астам уақыт бойы ҚР Көлік және коммуникациялар министрлігінде жылумен жабдықтау бөлімінің басшысы болып жемісті еңбек етті.

Серік Әлімұлының мемлекет алдындағы сіңірген еңбегі жоғары бағаланып, Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің атынан және түрлі деңгейдегі бірнеше мемлекеттік марапаттармен ұлықталды.

Марқұм Серік Әлімұлының елге деген жанқиярлық еңбегі, адалдығы мен парасаттылығы – кейінгі ұрпаққа әрқашан үлгі-өнеге. Білікті басшы, абзал әке, ардақты ата, елінің елеулі азаматы болған Серік Әлімұлының жарқын бейнесі туған-туыстарының, әріптестері мен замандастарының жүрегінде мәңгі сақталады.

Марқұмның отбасына, перзенттері мен жақындарына қайғыра көңіл айтамыз. Бақұл болыңыз, асыл азамат! Иман байлығын берсін, арты қайырлы болсын.

Астана қаласы және Сарайшық ауданы Ардагерлер кеңестері

№122 (5020) 15/10/2026 Бейсенбі

АДАМ ҚАЛАЙ АДАСПАЙДЫ?

Астана қаласындағы Keruen City сауда-ойын-сауық орталығында «BookFest – 2026» кітап фестивалі аясында жазушы Жолтай Жұмат-Әлмашұлының «Интерадам» атты жаңа кітабының таныстырылымы өтті. «Фолиант» баспасынан жарық көрген туынды төрт қысқа романды біріктірген. Кездесуде автор шығармаларының идеялық өзегіне тоқталып, оқырманға жеткізгісі келген ойларымен бөлісті.

Шапағат ӘБДІР

«Жазушы үшін әр кітабының орны бөлек. Өйткені әр шығармаға күш-жігер ғана емес, кейіпкерлердің тағдыры, олардың ішкі арпалысы, өмірлік тартыстары мен айтпақ ойдың салмағы сіңеді. «Интерадам» кітабына енген төрт романның да өзіндік бағыты, айтары бар. Олардың барлығын адам болмысы, ар тазалығы, отбасы құндылығы мен адамдық жауапкершілік туралы ортақ сауалдар байланыстырады» деді Жолтай Жұмат-Әлмашұлы.

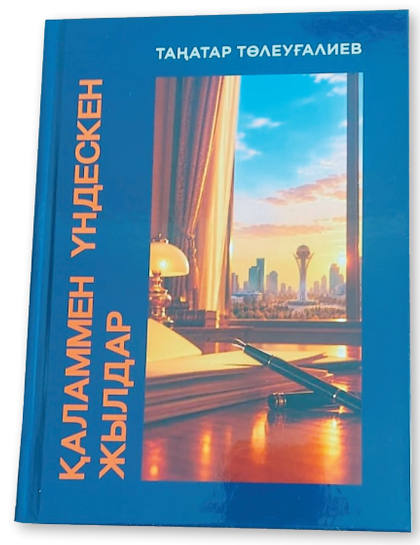
Автордың айтуынша, кітапқа атау болған «Интерадам» романы бірнеше жыл бұрын жазылған. Шығармада шынайы өмірдегі адам мен интернет кеңістігіндегі көзге көрінбейтін бейне арасындағы психологиялық тартыс суреттеледі. Адам санасы мен цифрлық кеңістіктің арақатынасы арқылы жазушы технологиялық өзгерістер заманындағы адам болмысының күрделі қырларына үңіледі. Роман бірнеше тілге аударылып, әдеби ортада бағасын алған.

Жинақтағы «Бақидан келген келіншек» романы өмір мен өлім, иман мен ар тазалығы, адамдық қарым-қатынас туралы толғаныстарға құрылған. «Бумеранг» шығармасында хат түріндегі баяндау арқылы адам әрекетінің салдары, отбасы алдындағы жауапкершілік және ата-анасыз өскен балалардың тағдыры қозғалады. Ал «Бастард» романында әке мейіріміне жете алмаған баланың жан жарасы арқылы отбасы бақытының мәні мен некенің қадірі туралы өзекті мәселелер көтеріледі.

«Бұл шығармаларда әртүрлі оқиға баяндалғанымен, түпкі сауал ортақ: адам қалай адаспайды, қалай адам болып қалады? Отбасының берекесін не сақтайды? Баланың алдындағы жауапкершілігіміз қандай? Технология дамыған заманда адамдық қасиеттерімізді қалай қорғаймыз? Мен оқырманды осы сұрақтар төңірегінде ойландырғым келді.

Белгілі қаламгер, «Астана ақшамы» газетінің бұрынғы қызметкері Таңатар Төлеуғалиевтің «Қаламмен үндескен жылдар» атты публицистикалық кітабы жарық көрді. Үш бөлімнен тұратын көлемді жинаққа автордың көкейкесті мәселелерді көтерген мақалалары, журналистикалық сараптамалары мен ой толғамдары енген.

ҚАЛАМ ҚУАТЫ

Тарқатып айтар болсақ, «Қылмыстың өтеуі – жаза» деген бірінші бөлімде құқық қорғау, заң әділдігін сақтау тақырыбын қамтитын, детектив жанрында жазылған дүниелер топтастырылған. Мұның бәрі қаламгердің әр жылдары сот залында өткен процестерге қатысып, «Астана ақшамы» газеті редакциясында Құқық бөлімінің меңгерушісі болған кезінде жазылған.

Екінші бөлімде сараптамалық материалдарға орын берілген. Онда Астана қаласының қоғамдық дамуы, өсіп-өркендеу жылдары туралы зерттеу мақалалары бар. «Сәті түскен сұхбаттар» бөлімінде мемлекет және қоғам қайраткерлері, зиялы қауым өкілдері, ғалымдар, қаламгерлер өз ойларын ортаға салған мазмұнды сұхбаттар беріліп отыр. Бұл жинақта фотосуреттер топтамасы да бар. «Кітабымның атауы айтып тұрғандай, бұл – 40 жылдық қаламгерлік еңбегімнің нәтижесі мен жемісі. Оқырманның көңілінен шығып жатса, мақсатымның орындалғаны» дейді кітап авторы.

Таңатар Төлеуғалиев – ақын, журналист, аудармашы. 1959 жылы 20 қазанда Батыс Қазақстан облысы Ақжайық ауданы Алғабас ауылында дүниеге келді. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетін бітірген, мамандығы – журналист. Еңбек жолын облыстық «Орал өңірі» газетінде бастап, ұзақ жыл қызмет етіп, мол тәжірибе жинақтады. 1998 жылы Астана қаласына қоныс аударып, «Астана ақшамы» газетінде, «Астана» журналында және елорданың Тілдерді дамыту басқармасында жауапты қызметтер атқарды. Республикалық «Қазақстан теміржолшысы» газетінің бас редакторы, «Қазконтент» АҚ «Benws.kz» ақпарат порталының бас редакторы болды. «Астанаға 20 жыл» (2018), «Еңбек ардагері» (2021), «Ерен еңбегі үшін» (2022) медальдерімен марапатталған. «Ақпарат саласының үздігі» төсбелгісінің (2022) иегері. Таңатар Абдоллаұлы қазір зейнеткерлік демалыста. Астана қаласында тұрады.

Айбатыр СЕЙТАҚ

РУХАНИ ҚҰНДЫЛЫҚТАР ДӘРІПТЕЛДІ

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ-де «Алаш Орда: Біртұтас түркі әлемнің қайта жаңғыруы және Жошы Ұлысының тәжірибесі» атты халықаралық ғылыми жиын өтті.

Халықаралық ғылыми конференция Ә.Бөкейханның туғанына 160 жыл, Қазақстан тәуелсіздігіне 35 жыл және «Алаш» мәдениет және рухани даму институтының 20 жылдығы мен Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ-нің 30 жылдығына арналды. Конференцияны Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ-дың «Алаш» мәдениет және рухани даму институты мен «Алтын Орда өркениеті» кафедрасы, «Қазақ тарихи қоғамы» қоғамдық қоры және Ш.Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ұйымдастырды.

Жиынның негізгі мақсаты – Алаш қозғалысының саяси, зияткерлік және мәдени мұрасын түркі мемлекеттілігінің тарихи тәжірибесімен сабақтастыра қарастыру, Алаш қайраткерлерінің ұлттық мемлекеттілік туралы көзқарастарын, сондай-ақ Ә.Бөкейхан мен «Алаш» қайраткерлерінің ұлттық саяси ойпікірді, мемлекеттілікті дамытуға және түркі тарихи-мәдени мұрасын жаңғыртуға қосқан үлесін пайымдау, зерделеу. Конференцияның пленарлық мәжілісін ҰҒА академигі, Құрылтайының депутаты Дихан Қамзабекұлы жүргізді. Мәжілістің пленарлық отырысында Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Алаш» мәдениет және рухани даму институтының директоры Сұлтан Хан Аққұлы мен Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ тарих факультетінің Алтын Орда кафедрасының меңгерушісі Махсат Алпысбес тақырып бойынша, тың деректер мен ғылыми зерттеулерге сүйенген баяндамалар жасады. Аталған орта буын ғалымдардан олардың ұстаздары профессор, Мемлекет тарихы институтының директоры орынбасары Бүркітбай Аяған мен ҰҒА академигі, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ жанындағы «Еуразия тарихы мен мәдениетін зерттеу» орталығының директоры Сатай Сыздықов та қатынасты.

Сондай-ақ Қырғызстаннан Зайнидин Құрманов, Еркін Бөлекбаев, Башқортстаннан Роза Буханова, Түркиядан Ердал Кучукялчин, Әбдуақап Қара, Жапониядан Нином ия Такаши, Хироюки Нагаминэ, Моңғолиядан Золбияр Гагааұлы да мазмұнды, өзекті баяндамалар дайындап, ұсынды.

К.ИСКАКОВА,
Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Ардагерлер кеңесінің төрағасы, философия ғылымының кандидаты, профессор

КІТАП ОҚУҒА ҚҰЛШЫНЫС

Астана қаласындағы №5 балалар кітапханасында «Кітап оқитын ұлт» жобасы аясында техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының студенттеріне арналған «Кітап және тұлғалық даму (Self-Development)» тақырыбында мотивациялық кездесу өтті.

Іс-шараның негізгі мақсаты – жастарды сапалы әдебиетпен таныстыру, кітап оқу мәдениетін қалыптастыру, сондай-ақ олардың өзін-өзі дамытуға, кәсіпкерлік ойлау қабілетін жетілдіруге және soft skills дағдыларын меңгеруге деген қызығушылығын арттыру.

Кездесуге Астана қаласындағы техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының 2-3-курс студенттері, стартап-клубтар мен бизнес-инкубаторлардың өкілдері, сондай-ақ студенттік кеңестердің мүшелері қатысты.

Кездесу барысында кітаптың адам тұлғасын қалыптастыруға, дүниетанымын кеңейтуге және кәсіби таңдауына ықпал етуі туралы ой қозғалды. Арнайы шақырылған қонақтар кітап оқудың жеке дамудағы маңызына тоқталып, жастармен өз тәжірибелерімен бөлісті. Сондай-ақ кітаптың адамның өмірлік ұстанымын қалыптастыруға, өз мүмкіндіктерін тануға және болашақ мамандығын таңдауға әсері талқыланды.

Ал «Кітап оқитын ұлт» жобасының Астана қаласы бойынша жобалық кеңсесінің басшысы Жақсыбай Боранбаев марафонның мақсаты мен міндеттеріне тоқталып, студенттерге кітап оқудың болашақ кәсіби және қоғамдық өмірдегі маңызын түсіндірді.

«Бүгін сіздер «Кітап оқитын ұлт» жобасы аясында басталған марафон туралы естіп, оның бағыттарымен танысып отырсыздар. Марафон аясында қатысушылар жеті бағыт бойынша алты ай ішінде 15 кітап оқып шығуы керек. Бұл бастама Қазақстан азаматтарының кітап оқу мәдениетін қалыптастыруға және еліміздің зияткерлік әлеуетін арттыруға бағытталған. Бүгін сіздер студентсіздер. Алдағы уақытта қызметке орналасып, қоғаммен етене араласа бастағанда, дәл қазір оқыған кітаптарыңыздың пайдасын көресіздер. Кітап адамға білім беріп қана қоймай, ойлау қабілетін дамытады, шешім қабылдауға үйретеді және өмірге деген көзқарасын қалыптастырады. Сондықтан бүгінгі оқыған әрбір кітабыңыз болашақтағы жетістіктеріңізге негіз бола алады» деді Жақсыбай Боранбаев.

Оның айтуынша, кітап оқу мәдениетін қалыптастыру – жеке адамның дамуы ғана емес, тұтас қоғамның алға басуына ықпал ететін маңызды қадам. Білімді, ізденімпаз әрі ой-өрісі кең ұрпақ қалыптастыру еліміздің болашағы үшін айрықша мәнге ие.

Редакция қолжазба иелерінің пікірлері мен көзқарасын бөлісуі шарт емес.

Газет ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 23.05.2018 ж. тіркеліп, №17120-Г куәлігі берілген. Меншік иесі: «Elorda Aqparat» ЖШС

Директор – **Олжас СЫДЫҚБЕК**

Бас редактор – **Еркін ҚЫДЫР**

Бас редактордың орынбасары – **Ғалым ҚОЖАБЕКОВ**

Газетте жарияланған материалдарды сілтемесіз көшіріп басуға болмайды.

Газет сейсенбі, бейсенбі және сенбі күндері шығады.

Жарнама мен хабарландырулардың мазмұнына жарнама беруші жауап береді.

Газет «ASTANA AQSHAMY» газеті редакциясының компьютерлік орталығында теріліп, қатталды.
Тираж – 5 100. Апталық таралымы – 15 300
Тапсырыс № 122
Баспахана: Астана қаласы,
Сілеті көшесі, 30-үй
«Медиа-холдинг «ERNUR» ЖШС

Редакция мекенжайы:
010000, Астана қаласы,
Достық көшесі, 13, «Нұрсая-2» ТК

Va-reklama@mail.ru
aqsham1990@mail.ru

Кезекші редактор – Райхан РАХМЕТОВА